

Прилог 1 – Образец за Извештај од самоевалуација

До
Одбор за евалуација
Агенција за квалитет во високото образование
Кеј Димитар Влахов 4,
II-Кат Стара Комерцијална банка
1000 Скопје

Универзитет "Св. Кирил и Методиј"
Филолошки факултет "Блаже Конески"

Бр. 02-999/9

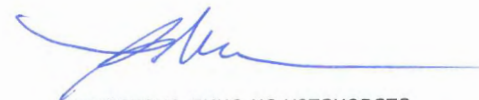
03-07-2024 год.
СКОПЈЕ

ИЗВЕШТАЈ ОД САМОЕВАЛУАЦИЈА

Податоци за високообразовната установа	
Назив	ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ „БЛАЖЕ КОНЕСКИ“
Седиште	БУЛ. ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ 9А, 1000 СКОПЈЕ
Контакт информации	+389 (02) 3240401, DEKANAT@FLF.UKIM.EDU.MK
Овластено лице на установата (име и презиме, службени контакт-информации)	ПРОФ. Д-Р ВЛАДИМИР МАТИНОВСКИ, ДЕКАН, DEKANFLF@FLF.UKIM.EDU.MK
Координатор за надворешна евалуација на установата (име и презиме, службени контакт информации)	ПРОФ. Д-Р КАЛИНА МАЛЕСКА, ПРОДЕКАН ЗА НАСТАВА PRODEKANNASTAVA@FLF.UKIM.EDU.MK
Основ за надворешната евалуација	☒ Годишен план ☐ Барање на високообразовната установа ☐ Барање на Националниот совет за високо образование и научноистражувачка дејност ☐ Барање на министерот надлежен за високото образование
Период за кој се однесува извештајот	2023-2024
Одлука за формирање на стручната комисија (број на одлука и датум)	02-2048/2 од 20.11.2023 година
Дали беше поднесен приговор на составот на стручната комисија за надворешна евалуација?	

Место, датум

овластено лице на установата.
(потпис)

Упатство за пополнување

Сите делови од Извештајот треба да бидат пополнети точно и во овој образец. Установата ги пополнува содржините означени во бела боја во долунаведените табели. За точноста на информациите одговорност сноси одговорното лице на установата.

Извештајот се доставува **на англиски јазик**. Установата може да поднесе и дополнителна верзија на македонски јазик и на јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните во Република Северна Македонија.

За пополнување на пријавата се користи фонт Arial Narrow, големина 10, без закосување (italic) или подвлекување (underline), со единичен (single) проред.

Објаснувањето за исполнетоста на индикаторите за стандардите за квалитет **не треба да биде подолго од една страница** по индикатор во овој образец.

За сите индикатори се прикажуваат информации, акти и други релевантни информации за последните **пет години**. Во стандардите 2, 3, 5 и 6 се оценува исполнетоста на индикаторите **за секоја студиска програма** акредитирана на високообразовната установа.

Извештајот и документацијата се доставуваат во електронска форма и во печатена форма во 2 примероци. **За доставувањето во електронска форма, корисно е сите пропратни документи да бидат зачувани во еден фолдер и поврзани со линкови со овој образец. Прилозите односно документацијата за секој индикатор во овој извештај се поврзуваат со линк до конкретниот документ (Word, PDF и сл.). Фолдерот со документите и овој извештај се доставува до Одборот за евалуација. Пример за објаснување на исполнетост на индикатор и линкови до прилози е наведен на крајот на овој образец (Пример 2).**

Именувањето на документите се врши на следниов начин: Прилог_број на индикатор_објаснување на документот (на пример, Прилог 1.2. Прашалник од спроведени евалуации).

Доколку за еден индикатор се прикачуваат повеќе документи, се применува истото правило со додавање на буква по абецеден редослед за секој дополнителен документ (на пример, Прилог. 1.2.A. Прашалник од спроведени евалуации). Именувањето се користи и во имињата на документите во фолдерот и на прилозите/линковите наведени во овој документ.

При доставувањето на прилозите, установата истите ги зачувува во формат кој овозможува **едноставно користење на опциите за пребарување**. По исклучок, во прилозите може да се доставуваат и скенирани документи само доколку истото е неопходно.

По потреба, покрај доставената документација, исполнетоста на наведените индикатори се проверува за време на посетата на високообразовната установа.

Изјавата за точност и вистинитост на податоците прикажани во Извештајот од самоевалуација се заверува на нотар (пример 1).

1. ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ

ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ (ги пополнува високообразовната установа)	
Назив на високообразовната установа	Република Северна Македонија, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје
Седиште	бул. Гоце Делчев 9а, 1000 Скопје
Веб-страница	www.flf.ukim.mk
Мисија и визија на установата	Мисијата на Филолошкиот факултет е да подготвува стручни лица од областа на филолошките науки; да организира и да развива научна истражувачка дејност, да се грижи за издигнување на наставен и научен подмладок и да организира разни форми на научно и стручно образование; да издава учебници, други учебни помагала, публикации, научни и стручни книги; да работи на издигнување и усовршување на постојните кадри во соработка со други установи и институции; да организира и да учествува на симпозиуми, научни собири и други научни активности; да соработува со сродни наставно-научни институции во земјата и во странство со цел организирање и унапредување на наставната и научната дејност на дисциплините што се изучуваат на Факултетот; да организира и други форми на наставна и научна работа во рамките на други меѓународни програми и да изведува настава по странски јазици и по македонски јазик на факултетите на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, како матичен факултет за овој вид настава. Визијата на Филолошкиот факултет е да придонесе кон развојот и благосостојбата на општеството преку високо образование во кое новите генерации ќе стекнат, применат и надградат знаења и вештини неопходни за да станат еднакви и конкурентни граѓани во новиот глобален свет. Сметаме дека тоа ќе го постигне преку поттикнување дух на интелектуална љубопитност, култура на космополитизам преку учење на светските и регионалните јазици и запознавање со нивните култури, како и промовирање на највисоките научноистражувачки стандарди. На тој начин ние ќе продолжиме да бидеме расадник на научници, педагози, преведувачи и интелектуалци што ќе придонесат за развојот на македонскиот јазик, култура и општество преку нивната работа, творештво и дијалог на еднакво рамниште со светот кој нè опкружува.
Вид на високообразовна установа (јавна, приватно-јавна непрофитна установа и приватна непрофитна установа)	Јавна високообразовна установа
Податоци за последната акредитација на установата и студиските програми на прв, втор и трет циклус на студии	Акредитирани студиски програми од прв циклус студии: - Решение за акредитација на студиската програма Македонски јазик и книжевност – наставна насока од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-383/6 од 19.3.2024 година. - Решение за акредитација на студиската програма Македонска книжевност и култура – наставна насока од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-339/7 од 10.8.2023 година.

	- Решение за акредитација на студиската програма Македонска книжевност и култура – културолошка насока од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-361/9 од 30.1.2024 година. - Решение за акредитација на студиската програма Албански јазик и книжевност – преведувачко-толкувачка насока од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-353/8 од 4.12.2023 година. - Решение за акредитација на студиската програма Турски јазик и книжевност – наставна насока од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-378/6 од 11.9.2023 година. - Решение за акредитација на студиската програма Турски јазик и книжевност – културолошка насока од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-379/7 од 18.10.2023 година. - Решение за акредитација на студиската програма Француски јазик и книжевност – наставна насока од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-380/6 од 15.9.2023 година. - Решение за акредитација на студиската програма Француски јазик и книжевност – преведувачко-толкувачка насока од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-377/9 од 30.1.2024 година. - Решение за акредитација на студиската програма Шпански јазик и книжевност – преведувачка насока од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-373/7 од 30.1.2024 година. - Решение за акредитација на студиската програма Француски јазик и книжевност со романски јазик и книжевност од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-376/6 од 11.9.2023 година. - Решение за акредитација на студиската програма Руски јазик – наставна насока од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-358/7 од 18.10.2023 година. - Решение за акредитација на студиската програма Руски јазик – преведувачка насока од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-357/9 од 30.1.2024 година. - Решение за акредитација на студиската програма Чешки јазик – преведувачка насока од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-374/9 од 30.1.2024 година.
--	--

- Решение за акредитација на студиската програма Полски јазик и книжевност – преведувачка насока од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-359/6 од 5.9.2023 година.

- Решение за акредитација на студиската програма Словенечки јазик и книжевност – преведувачка насока од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-381/7 од 10.8.2023 година.

- Решение за акредитација на студиската програма Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-356/7 од 10.8.2023 година.

- Решение за акредитација на студиската програма Германски јазик и книжевност – наставна насока од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-354/7 од 22.8.2023 година.

- Решение за акредитација на студиската програма Германски јазик и книжевност – преведувачко-толкувачка насока од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-355/7 од 10.8.2023 година.

- Решение за акредитација на студиската програма Англиски јазик и книжевност – наставна насока од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-348/6 од 11.9.2023 година.

- Решение за акредитација на студиската програма Англиски јазик и книжевност – преведувачко-толкувачка насока од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-349/8 од 4.12.2023 година.

- Решение за акредитација на студиската програма Општа и компаративна книжевност – наставна насока од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-360/6 од 5.9.2023 година.

- Решение за акредитација на студиската програма Општа и компаративна книжевност – културолошка насока од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-382/9 од 30.1.2024 година.

- Решение за акредитација на студиската програма Преведување и толкување – толкувачка насока од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-375/6 од 11.9.2023 година.

- Решение за акредитација на студиската програма Италијански јазик и книжевност – преведувачко-толкувачка насока од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-352/7 од 10.8.2023 година.

	- Решение за акредитација на студиската програма Применети странски јазици – англиски, француски, германски, италијански јазик од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-685/7 од 5.4.2023 година. Акредитирани студиски програми од втор циклус студии: - Решение за акредитација на студиската програма Македонски јазик од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-362/9 од 30.1.2024 година. - Решение за акредитација на студиската програма Македонска книжевност и култура од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-342/6 од 11.9.2023 година. - Решение за акредитација на студиската програма Наука за јазик – Романистика од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-363/9 од 30.1.2024 година. - Решение за акредитација на студиската програма Наука за јазик – албански јазик од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-365/9 од 30.1.2024 година. - Решение за акредитација на студиската програма Наука за јазик – германски јазик од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-364/7 од 18.10.2023 година. - Решение за акредитација на студиската програма Наука за јазик – англиски јазик од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-330/7 од 18.10.2023 година. - Решение за акредитација на студиската програма Наука за книжевност и културолошки студии – славистика и културолошки студии од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-343/9 од 19.3.2024 година. - Решение за акредитација на студиската програма Наука за книжевност и културолошки студии – романистика и културолошки студии од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-345/8 од 24.11.2023 година. - Решение за акредитација на студиската програма Наука за книжевност и културолошки студии – албанска книжевност и културолошки студии од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр.
--	---

	08-368/9 од 30.1.2024 година. - Решение за акредитација на студиската програма Наука за книжевност и културолошки студии – германска книжевност и културолошки студии од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-372/6 од 15.9.2023 година. - Решение за акредитација на студиската програма Наука за книжевност и културолошки студии – англиска книжевност и културолошки студии од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-367/6 од 15.9.2023 година. - Решение за акредитација на студиската програма Наука за книжевност и културолошки студии – општа и компаративна книжевност и културолошки студии од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-369/7 од 19.3.2024 година. - Решение за акредитација на студиската програма Конференциско толкување (избор на еден јазик) од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-366/13 од 30.1.2024 година. - Решение за акредитација на студиската програма Конференциско толкување (избор на два јазика) од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-366/14 од 22.5.2024 година. - Решение за акредитација на студиската програма Дидактика и методика на наставата по германски јазик од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-371/6 од 15.9.2023 година. Акредитирани студиски програми од трет циклус студии: - Решение за акредитација на студиската програма Наука за јазик – англиски јазик од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-328/9 од 19.3.2024 година. - Решение за акредитација на студиската програма Наука за книжевност – романистика од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-337/8 од 26.3.2024 година. - Решение за акредитација на студиската програма Наука за јазик – албански јазик од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-325/6 од 6.12.2023 година. - Решение за акредитација на студиската програма Наука за јазик – славистика од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-327/9 од
--	--

	26.2.2024 година. - Решение за акредитација на студиската програма Наука за јазик – романистика од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-326/9 од 30.1.2024 година. - Решение за акредитација на студиската програма Наука за книжевност – албанска книжевност од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-333/6 од 6.12.2023 година. - Решение за акредитација на студиската програма Наука за книжевност – славистика од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-335/9 од 19.3.2024 година. - Решение за акредитација на студиската програма Наука за книжевност – општа и компаративна книжевност од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-334/9 од 30.1.2024 година. - Решение за акредитација на студиската програма Наука за јазик – германски јазик од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-329/9 од 22.5.2024 година. - Решение за акредитација на студиската програма Наука за книжевност – германска книжевност од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-338/6 од 22.5.2024 година. - Решение за акредитација на студиската програма Македонистика – македонска книжевност и култура од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-17/6 од 22.5.2024 година.
Број на вработени лица избрани во наставно-научни, наставно-стручни, научни, наставни и соработнички звања, кои вршат високообразовна дејност	Број на наставно-научен, наставно-стручен и соработнички кадар (јуни 2024 година): 105, од тоа: - редовни професори – 62 - вонредни професори – 22 - доценти – 4 - виши лектори – 11 - лектори – 3 - асистенти – 3
Број на студенти во последната учебна година, по циклус на студии	● Вкупен број на запишани студенти на 1 циклус во учебна 2023/2024: 243. ● Вкупен број на запишани студенти на 2 циклус во учебна 2023/2024: 23. ● Вкупен број на запишани студенти на 3 циклус во учебна 2023/2024: 1. (Филолошкиот факултет навреме ја достави целокупната документација за редовна реакредитација на студиските програми од трет циклус студии, но не ги доби навреме

	решенијата за акредитација и решенијата за почеток со работа.)
Објаснете го накратко развојот на вашата установа (не подолго од 1 страница)	Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје е високообразовна, научна и јавна установа од областа на филолошките науки. Основан е со закон на Владата на НР Македонија за организирање на Универзитет во Скопје во 1945 година и со посебно Решение во 1946 година, а првите предавања се одржани на 16 декември 1946 година. Први наставници на факултетот (тогаш Филозофски факултет) беа Блаже Конески, Михаил Петрушевски, Харалампие Поленаковиќ, Ѓорѓи Шоптрајанов, Љубен Лапе. Тие ја сочинуваа Основачката комисија и, заедно со неколкутемина поканети истакнати кадри од универзитетите во Белград, Загреб и Љубљана, беа основното јадро на првиот Наставно-научен совет на Факултетот, со првиот декан д-р Михаил Петрушевски и продекан д-р Фран Петре, на два отсека, Филозофскиот и Природно-математичкиот. Во 1974 година Филолошкиот факултет се конституира како посебен факултет со формирањето на два одделни факултети – Филозофскиот и Филолошкиот. Ценејќи ги заслугите на академик Блаже Конески, како еден од основачите на Факултетот, а и неговиот целокупен придонес во развојот на Филолошкиот факултет, на македонистиката и на македонската наука воопшто, Наставно-научниот совет на 26 март 1997 година едногласно донесе одлука факултетот да го носи неговото име и да биде Филолошки факултет „Блаже Конески“.
Кои се вашите клучни институционални капацитети? (не подолго од 1 страница)	Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ е препознатлив по: - компетентен и квалитетен наставно-научен кадар; - континуирана политика за стручно усовршување и развој на академскиот потенцијал за изведување на наставно-научната и истражувачката дејност; - современи студиски програми на прв, втор и трет циклус студии, кои се компатибилни со програмите на еминентни светски универзитети; - опременост со современи лаборатории за превод и толкување; - наставен кадар, од кој дел е препознатлив и пошироко во државата преку своите книжевни дела и книжевни студии, како и учество во културни настани во земјата и странство; - бројни склучени меморандуми и договори за соработка со образовни и сродни институции од странство; - Организирање голем број активности и настани поврзани со наставната, научната дејност на факултетот и интердисциплинарни настани со вклученост на други факултети и институции; - интензивна соработка со студентите на научноистражувачки и креативни настани; - издавачка дејност која сè повеќе се развива во областа на филолошките науки.
Во кои области/прашања/стандарди/индикатори вашата установа постигна најголем напредок во последните пет години? (не подолго од 1 страница)	Во последните пет години, најголем напредок е постигнат во стандардите 5, 6, 8 и 9. Имено, во однос на стандард 5: - Комисијата за унапредување на наставата при Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ – Скопје, спроведе серија работилници и трибини, на кои се дискутираа различни аспекти од наставата. - Беа воведени повеќе иновативни методи во наставата по повеќе предмети (подетални информации се наведени во стандардот 5). - Голем дел од наставниот кадар учествуваше во факултетскиот проект „Психосоцијална поддршка на

	наставниците и на студентите од Филолошкиот факултет во услови на пандемија“. Проектот траеше во текот на 2020-21 година, а целта беше на наставниот кадар и на студентите да им се понуди психосоцијална поддршка за време на пандемијата со ковид-19. Со наставниците работеше и клинички психолог. - Во рамки на програмата ERASMUS+ беа спроведени неколку проекти, меѓу кои и за учење италијански јазик како странски. Во врска со стандардот 6, голем број студенти се вклучени во различни научноистражувачки и креативни проекти. Примери за проекти со вклучено учество на студенти во последниве пет години: - проектот ERASMUS+ Project KA220-HED – 2021-1-IT02-KA220-HED-000027501 Romance languages for Slavic-speaking university students – LMOOC4Slav. - проектот „Развивање на јазичните компетенции на идните наставници по англиски јазик со имплементирање на ЗЕРПЈ“; - проект „Comparing Confidence and Trust Online and Offline“. (NEWS4SEE) DAAD project; - проект „Воведување на идните филолози во сферата на медиумската писменост“; - проектот „ReTrans – Working with Interpreters in Refugee Transit Zones“ (2022 – 2024) funded by the European Union (Project reference: 2021-2-AT01-KA220-HED-000048753); - проектот „Термини и терминологии изрази поврзани со пандемијата на ковид-19 во македонскиот, во францускиот и во италијанскиот јазик“; - проектот „Les langues, les littératures et les cultures romanes et slaves en contact et en divergence (n°81/1-17-8-01)“. - Освен во споменатите, студенти учествуваа и во многу други проекти, со различни активности, како на пример преведувачки работилници за поезија и проза, пишување хаику-поезија и сл. - Во октомври 2023 година е обезбедена просторија наменета за активностите на Факултетското студентско собрание. Во однос на стандардот 8 – информирање јавност, во последниве две години Филолошкиот факултет во голема мера ја интензивира својата активност за информирање на медиумите и јавноста за воннаставните настани што се организираат, како конференции, семинари, драмски активности, трибини, промоции и слично. Во рамки на стандардот 9, Филолошкиот факултет потпиша голем број меморандуми за соработка со високообразовни институции од странство, а го зголеми и своето учество во COST-акциите и во CEEPUS-мрежите, иницирајќи и нова CEEPUS-мрежа.
Кои се вашите најголеми предизвици и недостатоци? (не подолго од 1 страница)	Најголеми предизвици: - Намалениот број студенти на студиските програми на Филолошкиот факултет; - Неповолни демографски трендови во земјата; - Зголемена и делумно нелојална конкуренција; - Заминувањето на младите луѓе да студираат и/или работат во странство;

	- Отсуство на посериозна финансиска поддршка на науката; - Гломазен, бавен и некогаш неконзистентен систем на акредитирање студиски програми; - Недоволни алтернативни можности за финансирање и стипендирање на студирањето на втор и трет циклус студии; - Тешко наоѓање на некои кадри кои се потребни за непречено функционирање на институцијата, како информатичари или технички лица за одржување на опремата; - Недоволно обезбедување пристап до бази на научни списанија. Меѓу недостатоците може да се издвојат следниве аспекти: - Недостиг на акти и протоколи за различни аспекти на активностите на установата, како што е акт за регулирање на политиката на квалитет, акт за формирање тело надлежно за развој и имплементација на политиката на обезбедување квалитет, акт со кој се регулира професионалниот развој на наставниот кадар итн. - Недоволен број објавени трудови во влијателни научни списанија и недоволна нивна цитираност; - Голем број студиски програми со мал број студенти.
--	--

2. СТАНДАРДИ И ИНДИКАТОРИ ЗА КВАЛИТЕТ

Стандард 1

СТАНДАРД 1: ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ПОЛИТИКИ ЗА ОБЕЗБЕДУВАЊЕ КВАЛИТЕТ	
ИНДИКАТОР	ДОКУМЕНТАЦИЈА
1.1. Установата има политика за обезбедување на квалитет која е објавена и јавно достапна.	Акт на установата или друг акт во кој е регулирана политиката на квалитет; Линк до објава на веб-страница.
Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје континуирано презема активности за да обезбеди квалитет, во што спаѓа организирање работилници, семинари, трибини, како и дизајнирање наставни програми што ги следат трендовите на водечките хуманистички факултети во светот. Филолошкиот факултет има донесено Одлука за формирање Комисија за самоевалуација, и Одлука за формирање Совет за квалитет.	
Прилози - Закон за високото образование (Службен весник на Република Македонија бр. 82/2018 и Службен весник на Република Северна Македонија бр.178/2021); - Правилник за стандардите и постапката за надворешна евалуација и самоевалуација (Службен весник на Република Северна Македонија бр. 153/2022); - Статут на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Универзитетски гласник бр. 425/2019); - Статут на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ – Скопје во состав на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Универзитетски гласник бр. 456/2019); - Правилник за обезбедување квалитет на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Универзитетски гласник бр. 674/2024); - Стратегија за обезбедување квалитет на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (2024 – 2029);	

- Упатство за самоевалуација и обезбедување и оценување на квалитетот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје и неговите единици (Универзитетски гласник бр. 674/2024)

1.2. Установата има ефикасен и логичен систем за обезбедување на квалитет на образованието. Таа користи различни алатки за оценка и унапредување на квалитетот на образованието и редовно спроведува евалуација која ги опфаќа предметите, наставниот кадар, работата на помошните/студентски служби и општото ниво на задоволство во текот на студиите. Активностите се спроведуваат врз база на утврден календар на активности.	Информација за алатките кои се користат за оценка и унапредување на квалитетот на високото образование (период на оценка, пристап итн.); Прашалник од сите спроведени самоевалуации или друга алатка која се користи за самоевалуација; Годишен календар на активности поврзани со обезбедувањето на квалитет.
---	--

Во академската 2023/24 година, на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје се спроведе систем на анкета на студентите во врска со предметите што ги слушаа во зимскиот и во летниот семестар од таа тековна година, анкета на наставниот кадар и анкета на стручно-административниот кадар во врска со условите за работа. Анкетите се спроведуваа во текот на јуни 2024 година. Филолошкиот факултет „Блаже Конески“, како една од единиците на УКИМ, исто така ја спроведе оваа анкета.

Анкетите за студентите вклучуваа прашања во врска со следните параметри: обезбеденост на материјал за учење и полагање на предметот, навремено доаѓање на часови, користење различни техники за континуирано оценување, како работа на проектни задачи, вежби, симулации, студии на случај и др., објективност и транспарентност во наставата и оценувањето, достапност за консултации, одговарање на имејл-пораки во разумен временски рок, како и присуство на студентите на наставата. Оценувањето се движи на скалата од 5 (целосно се согласувам) до 1 (воопшто не се согласувам).

Прашањата за наставниот и стручно-административниот кадар се однесуваат на просторните услови, обезбедување адекватна опрема и потрошен материјал, хигиенски услови, непостоење дискриминација, навремено решавање на проблемите и слично, а за наставниот кадар дополнително се дава можност да одговори и на прашања во врска со можностите за усовршување, учество на конференции, пристап до електронски бази, учество во процесот на одлучување.

Анкетите се спроведени преку системот за анкета на следниов [линк](#).

На Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ – Скопје, во зимскиот семестар 2023-24 година, студентите беа вклучени во оценување на квалитетот на наставнообразовниот процес преку анкетен прашалник што го изработи Филолошкиот факултет. Анкетата го утврдува мислењето на студентите во врска со следниве параметри: 1) Редовност на наставникот, 2) Квалитет на наставата, 3) Ефикасно организирање на часот, 4) Поттикнување активност, 5) Однос кон студентите, 6) Достапност за консултации, 7) Обезбедување материјали за учење. Секој од овие аспекти е оценуван од страна на студентите на скала од 1 до 5 (1 означува недоволно, а 5 одлично).

На оваа практика ѝ претходеше пилотирање на онлајн апликација наречена *Студентите коментираат*, што ја подготви и спроведе Комисијата за настава во јануари 2021. Повеќе информации за анкетата се достапни на следниот [линк](#), а резултатите од првата анкета се достапни [тука](#).

Исто така, Комисијата за настава спроведе и неформално истражување за „исклучителни“ наставни практики со цел да се соберат мислењата на студентите во врска со таа тема. Повеќе информации за овој проект, од првичната замисла до конечните резултати се достапни [тука](#).

Прилози

- Анкетите за зимскиот и летниот семестар во учебната 2023/24 година беа спроведени преку: anketi.ukim.mk. Резултатите се на следниов [линк](#).

1.3. Управата на установата е посветена на развојот и унапредување на квалитетот на образованието. Постои култура на координација и соработка помеѓу засегнатите страни во процесот. Установата поттикнува и обезбедува вклученост на студентите, работодавците и други релевантни институции/организации во процесот.	Конкретни примери и резултати, најдобри практики; Релевантни извештаи или препораки; Примери на вклучување на студентите, работодавците и други релевантни институции/организации во процесот на обезбедување на квалитет.
--	--

На Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ постои и Одбор за соработка и доверба со јавноста, во кој членуваат претставници на основачот и релевантни претставници на деловната заедница од делокругот на студиските програми.

Во продолжение приложуваме и други конкретни примери за вклученост на студентите, работодавците и други релевантни институции/организации во процесот на обезбедување квалитет:

- Соработка на студентите на Културолошки проучувања (македонски јазик) 4 со Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“, Институтот за македонска литература, Националната и универзитетска библиотека „Св. Климент Охридски“ и Македонскиот народен театар (д-р Весна Мојсова-Чепишевска).

- Проект за отворање и работење на Франкофонскиот центар за универзитетска успешност ЦУУ на УАФ при УКИМ, со што се создаде франкофонска лабораторија за иновирање во образованието и за научен и културен развој при УКИМ, како и при Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ – Скопје. Д-р Снежана Петрова и д-р Ирина Бабамова се координатори на проектот.

- Во соработка со Здружението на преведувачи и толкувачи на РС Македонија (ЗПРМ) се организира Програма за менторство за сите студенти по преведување и толкување на Факултетот. Преку симулација на автентичен професионален ангажман, на студентите им се нуди можност да дојдат во контакт со искусни колеги, да соработуваат, и да учат од нив (д-р Соња Китановска-Кимовска).

- Во мај 2023 година, во соработка со Амбасадата на Кралството Шпанија и средното училиште „Гоце Делчев“ од Куманово, беше организирана средба на средношколците и шпанската писателка Карла Мерино (Сања Михајловиќ-Костадиновска и Гиљермо Гарсија Сола).

- Во академската 2023/24 вклучување на студентите од трета и четврта година од Катедрата по италијански јазик и книжевност во Универзијадите по италијански јазик, меѓународен натпревар по италијански јазик, наменет за универзитетски студенти кои го изучуваат италијанскиот јазик од целиот свет, организиран од АНИЛС – Меѓународна асоцијација на професори по странски јазик (м-р Бранка Гривчевска, д-р Лучиана Гуидо Шремпф).

- Соработка со СГУ Гимназија „Никола Карев“ во процесот на отворање италијанска јазична паралелка од учебната 2021/2022 г. (Катедра за италијански јазик и книжевност).

- Соработка со Институтот „Данте Алигиери“ во Скопје со цел промоција на италијанскиот јазик и книжевност. Низ различни форми на соработка се поттикнува учество на студентите во активности надвор од академската средина и стекнување искуства и вештини кои ги збогатуваат и им отвораат можности за вработување (д-р Руска Ивановска-Наскова).

- Презентација на активностите во рамките на еТвининг-проектот „AI-Olympics: Bridging Sportsmanship and Digital Innovation“ („ВИ-Олимписки игри: Поврзување на спортскиот дух со дигиталните иновации“) (под менторство на д-р Милена Касапоска-Чадловска и м-р Милена Недевска).

- Работилница за тестирање апликации за изучување на францускиот како странски јазик (д-р Јован Костов, Универзитет Пол-Валери Монпелје 3, Франција); Работилница за креативно пишување (м-р Анита Кузманоска); Работилница за хаику-поезија (д-р Владимир Мартиновски) (Катедра за романски јазици и книжевности).

- Соработка на Филолошки факултет со НУБ „Св. Климент Охридски“: (1) Во академската 2023/2024 г. студентите од прва година добија можност за бесплатни членски картички од НУБ и за користење на фондот и читалниците на библиотеката во текот на своите студии, и (2) Во текот на 2023/2024 г. отпочна со реализација проектот „Унапредување на библиотечното работење на Филолошкиот факултет“, во чии рамки беа организирани 5 работилници за библиотекарите на Филолошкиот факултет. Исто така, отпочна процесот на внесување на библиотечниот фонд на Факултетот во системот COBISS со цел тој да биде отворен и полесно достапен за студентите, наставниците и пошироката заедница. Прилогот содржи подетални информации.

Прилози

Прилог 1.3

Извештај од Одборот за соработка и доверба

1.4. Во рамките на установата функционира посебно тело надлежно за развој и имплементација на политиката за обезбедување квалитет.	Акт за формирање на телото; Извештаи од неговата работа или записници од одржаните седници.
--	--

Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ – Скопје прави напори и заложби за обезбедување квалитет во наставата, како што е наведено со конкретни примери во индикаторите во Стандардите 1, 2 и 3. Донесена е Одлука за формирање на Советот за квалитет во април 2024 година.

Прилози

Одлука за формирање Совет за квалитет:

https://drive.google.com/file/d/1qp796kMmYzLvYVlr1qVboXasXEmtBnp0/view?usp=drive_link

Одлука за формирање Комисија за самовалуација:

<https://drive.google.com/file/d/1udJKiul8pud37gMrMTKPGb2YY7B1KC1n/view?usp=sharing>

1.5. Установата редовно ги анализира информациите кои произлегуваат од системот за обезбедување на квалитет вклучувајќи ги и статистичките информации и презема мерки за подобрување на студиските програми врз основа на тие информации. Извештајот од самоевалуација е објавен на веб-страницата на установата.	Извештај од самоевалуациите спроведени во последните пет години; Акциски план или друг релевантен документ за имплементација на заклучоците и/или препораките од самоевалуациите; Линк до извештаи од евалуациите спроведени во последните пет години.
За проценка на квалитетот на вршењето на високообразовната дејност, на управувањето, финансирањето, академските и другите активности Факултетот врши самоевалуација. Самоевалуацијата ја спроведува факултетска комисија составена од 7 члена, од кои 5 се од редот на наставниците и 2 од редот на студентите, како и поткомисии на студиските програми составени од 3 члена, 2 од редот на наставниците и 1 студент. Сегментите кои се опфаќаат со самоевалуацијата се наведени во членовите 356 и 357 од Статутот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Последната самоевалуација е извршена во 2021 година за периодот 2018/2019 – 2020/2021. Претходни самоевалуации се извршени во 2010 година, 2014 година и 2018 година. Линк до Извештајот за самоевалуација: Информации од јавен карактер – Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје (ukim.mk). Врз основа на последната самоевалуација, изработен е и Акциски план за 2024-25 година.	
Прилози 1.5.A Извештај за самоевалуација на Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје 2018/2019 – 2020/2021 1.5.B Акциски план за 2024-25 година: https://drive.google.com/file/d/1SPfUYcP156MdX2oQFZHsD8rLpT3yhaMP/view?usp=sharing	
1.6. Обезбедувањето на квалитетот во установата претставува континуиран процес кој не завршува со извештајот од надворешната евалуација или со натамошното следење на установата. Препораките од претходната надворешна евалуација се имплементирани. Напредокот постигнат од последната надворешна евалуација е јасно демонстриран.¹	Извештај од надворешна евалуација од претходниот период; Акциски план; Извештај за преземени мерки и активности за имплементација на Акцискиот план.
Надворешна евалуација е направена единствено на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје како целина во рамките на Програмата за институционална евалуација (ПИЕ) на Европската асоцијација на универзитети (ЕАУ), која беше спроведена во 2015 година. Потоа повратна евалуација е реализирана во рамки на Проектот за развој на вештини и поддршка на иновации (SDISP) преку Министерството за образование и наука во 2017 година. Извештајот на повратната евалуација е направен од страна на независен тим на ПИЕ во состав Џорџ Шулц, претседавач Џоана Лијерус, Ленарт Олаусон, Јанис Ветра и Андре Сурсок.	
Прилози 1.6.A – Контролен извештај за евалуација, Програма за институционална евалуација на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, 2017 година.	

Стандард 2

СТАНДАРД 2: КРЕИРАЊЕ, ОДОБРУВАЊЕ И СЛЕДЕЊЕ НА СТУДИСКИТЕ ПРОГРАМИ	
ИНДИКАТОР	ДОКУМЕНТАЦИЈА
2.1. Установата има донесен/и акт/и или правила со кој се уредува постапката за изработка и одобрување на студиските програми за прв, втор	Акт во кој е регулирано прашањето;

¹ Овој индикатор ќе биде предмет на оценка по завршувањето на првата надворешна евалуација, односно при следната надворешна евалуација на установата.

и трет циклус на студии (доколку е применливо).	
Студиските програми на Факултетот на прв, втор и трет циклус студии се акредитирани и се во согласност со важечките законски решенија во Република Северна Македонија. Постапката за изработка и одобрување на студиските програми за прв, втор и трет циклус студии на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“– Скопје при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје е регулирана во согласност со членот 145 од Законот за високото образование (Службен весник на РМ бр. 82/2018, Службен весник на РСМ бр.178/2021 и 58/2024) и другите подзаконски акти со кои се уредуваат правилата за поднесување и начинот на пополнување на елаборатите за акредитација на студиска програма од прв, втор и трет циклус студии од Националниот совет за високо образование и научноистражувачка дејност и Агенцијата за квалитет на високото образование на РСМ. Постапката за акредитација се спроведува редовно, на пет години, а согласно со Упатството започнува една година пред истекот на тековната акредитација на студиската програма/и.	
Прилози 2.1.А – Закон за високото образование (Службен весник на РМ бр. 82/2018, Службен весник на РСМ бр. 178/2021 и 58/2024) https://flf.ukim.mk/wp-content/uploads/2022/01/ZVO-NOV-SI.vesnik-br.-82-od-8.5.2018.pdf 2.1.Б – Правилник за задолжителните компоненти кои треба да ги поседуваат студиските програми од првиот, вториот и третиот циклус студии (Службен весник на Република Македонија бр. 25/11) 2.1.В – Упатство за начинот на пополнување на елаборатите за акредитација на студиска програма на прв циклус студии https://www.akvo.mk/docs/%D0%A3%D0%BF%D0%B0%D1%82%D1%81%D0%B2%D0%BE_%D0%B7%D0%B0_%D0%BF%D0%BE%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D0%BD%D1%83%D0%B2%D0%B0%D1%9A%D0%B5_%D0%BD%D0%B0_%D0%95%D0%BB%D0%B0%D0%B1%D0%BE%D1%80%D0%B0%D1%82_%D0%BD%D0%B0_%D0%BF%D1%80%D0%B2_%D1%86%D0%B8%D0%BA%D0%BB%D1%83%D1%81_%D0%BD%D0%B0_%D1%81%D1%82%D1%83%D0%B4%D0%B8%D0%B8.pdf 2.1.Г – Упатство за начинот на пополнување на елаборатите за акредитација на студиска програма на втор циклус студии https://www.akvo.mk/docs/%D0%A2%D0%B5%D0%BC%D0%BF%D0%BB%D0%B5%D1%98%D1%82_%D0%A3%D0%BF%D0%B0%D1%82%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE_%D0%B7%D0%B0_%D0%B0%D0%BA%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%82%D0%B0%D1%86%D0%B8%D1%98%D0%B0_%D0%BD%D0%B0_%D0%B2%D1%82%D0%BE%D1%80_%D1%86%D0%B8%D0%BA%D0%BB%D1%83%D1%81_5.11.2020.pdf 2.1.Д – Упатство за начинот на пополнување на елаборатите за акредитација на студиска програма на трет циклус студии https://www.akvo.mk/docs/%D0%A3%D0%BF%D0%B0%D1%82%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE_%D0%B7%D0%B0_%D0%BF%D0%BE%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D0%BD%D1%83%D0%B2%D0%B0%D1%9A%D0%B5_%D0%BD%D0%B0_%D0%95%D0%B1%D1%80%D0%B0%D0%B7%D0%B5%D1%86_%D0%B7%D0%B0_%D1%81%D1%82%D1%80%D1%83%D0%BA%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B0_%D0%BD%D0%B0_%D1%81%D1%82%D1%83%D0%B4%D0%B8%D1%81%D0%BA%D0%B0_%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0_%D0%BE%D0%B4_III_%D1%86%D0%B8%D0%BA%D0%BB%D1%83%D1%81_%D1%81%D1%82%D1%83%D0%B4%D0%B8%D0%B8.pdf 2.1.Ѓ – Образец за акредитација на студиски програми на прв и втор циклус студии https://ukim.edu.mk/nauka/informativni-podatoci/dokumenti/ 2.1.Е – Образец за акредитација на студиски програми на трет циклус студии https://ukim.edu.mk/doktorska-shkola/studii/dokumenti/	
2.2. Содржината на студиските програми кои се изведуваат во установата е добро осмислена и опишана. Таа е релевантна за целта на програмата и постигнување на резултатите од учењето. Целите на предметите се дефинирани и усогласени со исходот на образовниот процес (learning outcome). Студиските програми се изработени во насока на непречен развој на студентот и овозможуваат студентите да се стекнат со академско знаење и вештини, вклучително и такви кои може да бидат преносливи, што значи дека може да влијаат врз нивниот личен развој и може да бидат применети во развојот на нивните идни професии.	Студиска програма (се доставуваат сите студиски програми акредитирани на прв, втор и трет циклус, доколку е применливо и кои се изведувале во последните пет години); Предметни програми (силабуси) за сите студиски програми и сите предмети; Опис на утврдените исходи на образовниот процес за сите студиски програми; Конкретни примери и резултати, најдобри практики.
Факултетот организира студии од трите циклуси студии: - прв циклус – додипломски студии во траење од четири години, втор циклус – постдипломски, - втор циклус – магистерски студии (во траење од една година), - трет циклус студии – докторски студии.	

Студиските програми се во насока на непречен развој на студентот и овозможуваат студентите да стекнат соодветно академско знаење и вештини.

Прв циклус студии

Во рамки на првиот циклус студии во последните пет години функционираат студиските програми акредитирани во 2018 година и студиските програми акредитирани во 2023 година.

Студиските програми што започнаа да се изведуваат од академската 2018-19 година и по кои се вршеа уписи пет академски години, заклучно со академската 2022-23 година вклучуваат следниве 31 студиска програма.

По внесените промени во насока на унапредување на студиските програми, првенствено во рамки на структурата на постојните програми и содржината на дел од предметите, беа изработени елаборати што се акредитираа и започнаа да се изведуваат од академската 2023-24 година. Тоа се 29 студиски програми за прв циклус студии.

Добрата осмисленост на студиските програми се гледа во фактот дека студентите добиваат знаење од сите аспекти на филологијата: лингвистика, книженост, култура, јазик во примена. Голем број од студентите кои дипломираа на студиските програми на Филолошкиот факултет, а кои го продолжуваат своето образование во странство, известуваат за добивање солидно знаење кое понатаму им помага во вториот и третиот циклус студии.

Втор циклус студии

На вториот циклус студии на Филолошкиот факултет има 17 студиски програми.

Содржината на студиските програми кои се изведуваат на Филолошкиот факултет имаат јасен фокус да им обезбедат на студентите знаења и вештини што се соодветни на профилот на соодветната студиска програма и звањето кое го стекнува по завршување на студиите. Во рамки на предметните програми, наведени се целите на секој предмет, како и содржината на предметната програма, вклучително и компетенциите кои ги стекнуваат студентите. Исто така, секоја предметна програма вклучува методи на настава и на оценување, како и потребна основна и дополнителна литература за соодветниот предмет.

Содржината на студиските програми е достапна во елаборатите дадени во прилог на овој Извештај.

Трет циклус студии

На третиот циклус студии на Филолошкиот факултет има 11 студиски програми.

Прилози

Сите студиски програми за прв циклус студии акредитирани во 2018 година се достапни на следниов [линк](#).

Сите студиски програми за прв циклус студии акредитирани во 2023 година се достапни на следниов [линк](#).

Сите студиски програми за втор циклус студии акредитирани во 2023 година се достапни на следниов [линк](#).

Сите студиски програми за трет циклус студии акредитирани во 2023 година се достапни на следниов [линк](#).

2.3. Студиските програми одговараат на развојните потреби на општеството и економијата.

Конкретни примери и резултати, најдобри практики;
Релевантни извештаи или препораки.

Студиските програми на Филолошкиот факултет се подготвени врз основа на потребите на општеството во однос на пазарот на труд, како и глобалните трендови во развојот на технологијата и бизнисот. Тие се моделирани и во дослук со соодветни студиски програми на светски еминентни универзитети. Со тоа тие ги подготвуваат студентите за потребите на македонскиот јавен и приватен сектор. Ова, пред сè, се однесува на подготовката на наставници што може да предаваат македонски јазик и странски јазици во основните и во средните училишта, како и во приватните училишта во земјава, како и подготовка на преведувачи за потребите на државните институции и приватниот сектор. Освен овие два главни профила, студиските програми на Филолошкиот факултет ги подготвуваат студентите и за бројни други работни места на кои е потребно да се знае јазик, да се комуницира со јавноста, да се развиваат високи нивоа на усно и писмено изразување, да се има организациски способности, да се анализираат различни видови дискурс.

На пример, на студиската програма по англиски јазик и книжевност, редовно се запишуваат над сто студенти, чии вештини се барани на пазарот на труд, конкретно на работни места поврзани со превод и настава, но и други работни места каде што се потребни вештините што се развиваат на оваа студиска програма. Понатаму, процентот на вработеност на студентите кои завршуваат германски јазик и книжевност е речиси стопроцентен, имено основните и средните училишта често се обраќаат до факултетот, не можејќи да најдат невработени наставници по германски јазик, барајќи наставен кадар дури и меѓу апсолвентите.

Во процесот на акредитација и реакредитација на студиските програми, Одборот за соработка и доверба со јавноста дава мислење за подобноста на студиските програми на развојните потреби на општеството и економијата. Сите студиски програми на прв циклус, на втор и на трет циклус студии за акредитацијата 2018 и акредитацијата 2023 година имаат добиено позитивно мислење од страна на Одборот за соработка и доверба со јавноста.

Дел од катедрите, особено оние со мал број студенти, добиваат и поддршка од соодветните амбасади.

Прилози

2.4. Студиските програми се изработуваат/ревидираат во соработка со студентите и другите релевантни носители на интереси (деловна заедница, државни органи и други организации). Прибраните информации се анализираат, а програмата се прилагодува со цел да се избегне нејзино застарување. Процесот создава ефикасна средина за учење и поддршка на студентите.	Конкретни примери и резултати за соработка со студентите и другите носители на интереси, најдобри практики; Релевантни извештаи или препораки; Записници од одржани средби со студентите и другите учесници во процесот во функција на измена на студиските програми;
Во рамките на подготовките за Акредитацијата 2023, Комисијата за настава подготви прашалници за додипломци и дипломирани студенти за да се утврдат проблематичните зони во студирањето и да се подобрат програмите во иднина. Исто така, беше спроведена анализа на досегашните програми со цел да се утврдат слабостите, а се истражуваа и примери на програми од светски универзитети. Врз основа на овие подготовки, воведени се неколку новини/подобрувања во програмите од 2023 година, што не беа присутни во претходните студиски програми, на пример: - Се организираше нова студиска програма за применети јазици, ДАФЛС, која е интердисциплинарна програма и предвидува учење на јазици, право, економија и информатички технологии, со цел да се изгради кадар што ќе може јазичните знаења да ги применува во пракса во повеќе области. Оваа програма е формирана врз основа на анализата на пазарот на труд. - Се воведоа пакети предмети со кои студентите од една катедра можат да ги прошират своите знаења и за други јазици со земање пакет предмети од други катедри. Со тоа се зголеми проодноста на студентите меѓу катедрите. Исто така, со оглед на тоа дека овие пакети предвидуваат 6 предмети поврзани последователно еден по друг во текот на 6 семестри, студентите можат да го продлабочат знаењето во областа што ја опфаќа тој пакет (на пример, Шпански јазик 1-6, Јапонски јазик 1-6, или низа предмети од полската култура и цивилизација, итн.). - Изборните предмети почнуваат од втора година, така што студентите во прва година се фокусираат на јадро задолжителни предмети и имаат време да ги истражат можностите што се нудат со изборните предмети. - Намален е фондот на часови на оние студиски програми каде што има многу мал број студенти и материјалот може без пречки да се пренесе, и студентот/студентите да имаат можност за активно учество и со новиот фонд на часови. Студентите имаат можност да ги споделат своите гледишта и сугестии за студиските програми во рамки на состаноците на Наставно-научниот совет, кој брои десет студенти како членови. Релевантни носители на интереси, како што е деловната заедница, имаат можност да се вклучат со свои коментари за време на состаноците на Одбор за соработка и доверба.	
Прилози Прилог 2.4.А. https://docs.google.com/document/d/13RFFfRdw-9EW0A363W26v30rAmEcqxZw/edit?usp=sharing&ouid=115628635372280726928&rt=sharing&sd=true Прилог 2.4.Б. https://docs.google.com/document/d/1cFAb3k3WC7uR48yeH9OYldproMZIEzY6/edit?usp=sharing&ouid=115628635372280726928&rt=sharing&sd=true	
2.5. Студиските програми користат надворешна експертиза и референци. Програмата е усогласена со најдобрите странски практики и искуства.	Предметни програми (силабуси) за сите студиски програми (со прикажана основна и дополнителна литература); Листа на надворешни/странски наставници или експерти кои се вклучени во студиските програми во последните пет години. Конкретни примери на усогласеност на студиските програми со најдобрите странски практики и искуства.
Студиските програми се изработуваат така што се зема предвид усогласување со програми во соодветната област на еминентни универзитети во Европа, но и пошироко. Сите акредитирани студиски програми од прв, втор и трет циклус студии се усогласени со современите светски трендови и нивната структура е компатибилна со странски високообразовни институции, особено во рамките на европскиот образовен простор. Некои од програмите што се земени предвид како пример се: Програмата за компаративна книжевност на Универзитетот во Глазгов, Програмата за англиски јазик и литература на Универзитетот во Гринич, Програмата за педагогија и настава на Шлезискиот универзитет во Катовице, и др. Овие информации се достапни во елаборатите за акредитација/реакредитација на секоја студиска програма прикажани во точка 18: Усогласеност на студиската програма со единствениот европски простор за високо образование и споредливост со програмите на европски високообразовни институции. При дизајнирање на сите студиски програми се прават напори да се земат предвид и да се приспособат на локалните услови позитивните искуства од реномирани универзитети, во смисла на предмети и проблематики кои се изучуваат, како и инклузивни и интерактивни наставни методологии. При најновата акредитација се водеше сметка за реформирање и усовршување за да се постигне понуда на знаења и компетенции потребни на националниот, но и на странскиот пазар на труд, со напори да се дојде до компатибилност со соодветни студиски	

програми во светот, како и за оптимално искористување на спецификите на наставниот кадар за предност на знаењата.

Надворешната експертиза и референции се присутни првенствено преку вклучување надворешни странски наставници или експерти во изведување на одделни курсеви во рамки на наставната програма. Во 2023-2024 година, на покана на Филолошкиот факултет, 34 надворешни/странски наставници или експерти биле вклучени во реализацијата на студиските програми во изминатите пет академски години.

Водечката странска литература што се користи вклучува, меѓу другите, и: Meter and Meaning: Introduction to Rhythm in Poetry од Carper & Attridge, Applied Linguistics од Guy Cook, English phonology and pronunciation teaching од Rogerson-Revell, Theoretical Perspectives on Terminology од Pamela Faber, Marie-Claude L'Homme (Eds.), The Cambridge Companion to Utopian Literature од Gregory Claeys, Teaching and Learning in the Language Classroom од T. Hedge, Deutsche Syntax. Ein Arbeitsbuch од Pittner и Berman, Modern Ekphrasis од Bilman, Dimmi di sì! Grammatica con metodo од Novembri и Marra, како и голем број други современи изданија објавени од Palgrave Macmillan, Routledge, Oxford University Press, Harvard University Press, итн.

Прилози

Список на визитинг наставници (2019-2014)

Сите елаборати на студиските програми се дадени во прилог 2.2.

2.6. Студиските програми јасно го дефинираат целокупниот очекуван работен ангажман на студентот и вклучуваат добро структурирани надворешни активности (обуки, практична работа и други активности кои не се одвиваат во установата, но му овозможуваат на студентот да стекне искуства во областа на неговите студии). Оптоварувањето овозможува студентот да учествува во надворешни активности за време на студиите. Практичната настава е соодветно валоризирана во оптоварувањето и нејзината реализација редовно се следи.

Приказ на очекуваното оптоварување на студентите (за сите студиски програми прикажано во број на часови (настава, часови и сл.), ЕКТС и очекувано оптоварување за совладување на предметните програми);
Приказ за вклучувањето на практична настава во предметните односно студиските програми;
Извештај за реализирана практична настава и надворешни активности (обуки, практична работа и други активности кои не се одвиваат во установата, но му овозможуваат на студентот да стекне искуства во областа на неговите студии) во последните пет години за сите студиски програми.

На Филолошкиот факултет студиските програми јасно го дефинираат целокупниот работен ангажман на студентот за секој предмет одделно, при што се предвидени и часовите што се одржуваат за настава и вежби, како и предвиденото време за читање, изработување проектни задачи и други активности поврзани со предметот. Системот на студирање е во согласност со Болоњскиот процес и Европскиот кредит трансфер систем (ЕКТС), со што оптоварувањето на студентот е соодветно предвидено за секој циклус студии, а се овозможува и учество во надворешни активности што му овозможуваат да напредува во студирањето. ЕКТС-кредитите се изразени со нумеричка вредност и го претставуваат обемот на работа што студентите треба да го реализираат за да го положат испитот. Во обемот на работа, според предметните програми, и тоа зависно од еден предмет до друг може да варира, се вклучени: предавања, вежби, практична работа, семинари, индивидуална работа, домашно учење, проектни задачи, подготовка на презентации. Во однос на еден семестар, според ЕКТС, 30 кредити се еквивалентни на еден семестар. Во текот на целите студии, за дипломирање, потребно е студентот да има 240 кредити распоредени во четири студиски години (по 60 кредити во една академска година).

За студентите се организира и практична настава. Ова најмногу доаѓа до израз на насоките што вклучуваат подготовка на наставници, но и подготовка на преведувачи. Во рамки на предметот Методика, на наставната насока, на пример, секој семестар се организира практична настава во основни и средни училишта, каде што студентите имаат можност најпрво да ја набљудуваат наставата, а потоа и самите да организираат и изведат часови.

Прилози

Прилог 2.6 – преглед на реализирана практична настава

<https://docs.google.com/document/d/1grUNWxkJVF8fKKxMysNEdncyGgutXxHj/edit?usp=sharing&ouid=115628635372280726928&rt=pof=true&sd=true>

2.7. Информациите за студиската програма објавени на сајтот на установата кореспондираат со официјалните записи. Информациите се објавени и на јазикот на кој се изведува програмата.

Линк до веб страна каде се објавени наведените информации.²

Сите информации за студиските програми на сите три циклуси се објавени на веб-сајтот на Факултетот и тие

² Стручната комисија може да побара координаторот при АКВО да ги спореди објавените информации со официјалните записи во АКВО.

кореспондираат со официјалните записи.	
Прилози Линк до веб-сајтот на Факултетот каде се објавени студиските програми: за Прв циклус студии , за Втор циклус студии , за Трет циклус студии .	
2.8. Високообразовните установи ги следат и периодично да ги ревидираат своите студиски програми со цел истите ги постигнат поставените цели и да ги задоволат потребите на студентите и општествената заедница. Ревизијата е насочена кон континуирано подобрување на студиските програми. За активностите кои се планираат или се преземаат врз основа на ревизијата треба да се информираат сите засегнати учесници.	Извештаи за спроведена настава или информација за следењето на изведувањето на наставата; Индикатори и заклучоци; Приказ на ревидирани студиски програми во последните пет години со информации за природата на измената причините за спроведените промени и очекуваните резултати.
Наставата на Филолошкиот факултет се спроведува согласно со распоредот на часови, што се утврдува пред почетокот на секој семестар и се објавува на веб-сајтот на факултетот. Следењето на редовноста на наставата се одвива преку пополнување листови за евиденција што наставниот кадар и студентите ги пополнуваат за секој час. Филолошкиот факултет континуирано ги следи акредитираните студиски програми според кои се одвива наставата. Досега Филолошкиот факултет ги нема ревидирани студиските програми што биле во тек. Но ревизијата се одвива при секои нови акредитации, при што на петгодишен период, студиските програми, како и предметните програми во нивни рамки, се ревидираат, подобруваат и приспособуваат за да бидат во тек со најновите развојни тенденции на план на филолошката наука и настава.	
Во однос на ревидирање на студиските програми, беше воведена нова студиска програма за применети јазици, ДАФЛС, интердисциплинарна програма за учење на јазици, право, економија и информатички технологии. Се воведоа пакети предмети со кои студентите од една катедра можат да ги прошират своите знаења и за други јазици со земање пакет предмети од други катедри. Исто така, беа воведени и некои нови предмети за проширување на опсегот на вештините на студентите и нивна примена во повеќе области. Таков е, на пример, предметот Медиумска писменост / критичко читање.	
Прилози Студиска програма за применети странски јазици Предметна програма за Медиумска писменост / критичко читање	
2.9. Статистичките податоци (бројот на предмети кои се реализираат, бројот на студенти, оценки, број и причини за напуштање на студиите итн.) редовно се следат и системски се анализираат.	Статистички податоци (бројот на предмети кои се реализираат, бројот на студенти, просечни оценки по предмети, број и причини за напуштање на студиите итн.) по академски години за последните пет години.
На Филолошкиот факултет се прибираат статистички податоци поврзани со бројот на запишани, отпишани, како и дипломирани студенти, бројот на предмети, просечните оценки по предмет и други релевантни податоци, кои потоа се анализираат и служат за донесување соодветни одлуки.	
Во последните пет години, Филолошкиот факултет се соочува со намален број студенти, што се должи на повеќе фактори, меѓу кои демографските трендови, миграциите, намалениот интерес за студирање хуманистички науки како општ тренд и други фактори.	
Бројот на новозапишани студенти на прв циклус студии според години на Филолошкиот факултет е: - во 2023/2024: 243	
Бројот на студенти кои ги напуштиле студиите е: 235 во периодот 2019/20, 84 во 2020/21, 70 во 2021/22, 30 во 2022/23 и 6 во 2023/24.	
Број на дипломирани: - во 2023/2024: 125	
Според студиската програма од 2018 година, број на предмети изнесува 1764, додека бројот на предмети во студиската програма од 2023 година изнесува 1456.	
Бројот на новозапишани студенти на втор циклус студии според години на Филолошкиот факултет е: - во 2023/2024: 23	
Број на студенти на втор циклус студии кои магистрирале: - во 2023/2024: 18	
Детални статистички податоци се достапни во табелите што се наоѓаат во делот „Прилози“ кон 2.9.	
Прилози	

Стандард 3

СТАНДАРД 3: УЧЕЊЕ, НАСТАВА И ВРЕДНУВАЊЕ НАСОЧЕНО КОН СТУДЕНТОТ	
ИНДИКАТОР	ДОКУМЕНТАЦИЈА
3.1. Установата има развиен механизам кој гарантира дека програмите се изведуваат на начин со кој се мотивираат студентите да земат активно учество во креирањето на процесот на учење и дека оценувањето на студентите го отсликува овој процес.	Приказ на системот за изведување на настава на ниво на установа; Акт/правила/стандарди или индикатори за квалитет во наставата; Конкретни примери за активно учество на студентите во процесот на учење.
- употреба на техниките превртена училница (flipped classroom), peer to peer learning, brainstorming, игра - интерактивни задачи во рамки на четири предмети од образовната серија „Да научиме да држиме настава по германски јазик“ (Deutsch Lehren Lernen – DLL) на платформата за учење на Институтот „Гете“ - учество на студенти по методика во организирање часови по сензибилизација со францускиот јазик со учениците од основни училишта - учество на студенти на тримесечна платена студентска практикантска работа на далечина за потребите на Радио Франс интернационал (RFI) - учество на студенти во преводот од италијански на македонски јазик на збирката раскази „Очи полни со жито“ од Марко Пешетели, (уредник д-р Александра Саржоска) - учество на студенти во преводот на „Сказни“ од Јиржи Волкер и „Стари чешки легенди“ од Алојз Јирасек, за коишто се очекува публикација како самостојни изданија - студентите англисти преведуваат три сликовници за деца од Џон Класен (2011): I want my hat back, We found a hat и This is not my hat – преводите се подготвени за публикација (д-р Елена Ончевска Аер) - подготовка и одржување онлајн промотивен час по шпански јазик за средношколци. - учество на студентите во преводот и промоцијата на книгата „Херојски приказни“ (2020) (д-р М. Бекар) - учество на студентите во работилници за превод на книгата на Џани Родари „Историја на човештвото“; со уметничката работилница на којашто студенти од Факултетот за ликовни уметности го илустрираа преведениот текст (во печат) (Ладислав Цветковски, Љиљана Узуновиќ и Руска Ивановска-Наскова) - студентски преведени текстови на руски јазик, со наслов „Проект Островски: 200 години“ - учество на студентите во преведувачка работилница, каде што студенти од сите катедри на Филолошкиот факултет, под менторство на своите наставници (професори, асистенти, лектори и странски лектори) преведоа избор од поезијата на Блаже Конески. Плод од работилницата е публикацијата „Еден преведувачки опит – Блаже Конески на 14 јазици“ - учество на студентите во преведувачка работилница каде што студенти од сите катедри на Филолошкиот факултет, под менторство на своите наставници (професори, асистенти, лектори и странски лектори) преведоа избор од поезијата на Ацо Шопов; плод од работилницата е публикацијата „Пронајди збор“ - работилници за книжевно преведување од француски на македонски јазик посветени на преведувањето поетски, прозни или драмски текстови - преведувачка работилница со студентите кои студираат македонистика. Како резултат на сработеното, во рамките на манифестацијата „Денови на поезијата“ во „Скопје сити мол“ се одржа и настан со активна вклученост на студентите - учество на студентите во проектот „Студентска вечер: Непрочитано писмо“ во рамките на Деновите на македонската литература на Факултетот. - од 2023-2024, во соработка со ЕУ-хаус, Филолошкиот факултет е соорганизатор на конкурсот за млади преведувачи „Вавилон – новата генерација“. За таа цел, од 17 до 21 април 2024 г. во Радожда се одржа студентска преведувачка резиденција (проф. д-р Ирина Талевска, проф. д-р Владимир Цветковски, координатори) - учество на студентите во изработка на голем број преведувачки рецензии и преводи на есеи и раскази во рамките на часовите по Преведување од англиски на македонски јазик и обратно, кои се објавени во	

списанијата Окно и Медуза - учество на студенти во преводот и титлувањето на краткометражните филмови на Минифестивал на француски краткометражни филмови - учество на студенти од повеќе университети во Студентска уметничка пролет, интердисциплинарен годишен проект што ги спојува музиката и различните научни дисциплини како лингвистика, философија, археологија, медицина, книжевност и др. - учество на студенти во научноистражувачки проект „Развивање на јазичните компетенции на идните наставници по англиски јазик со имплементирање на ЗЕРРЈ“, вклучително и на завршна работилница, а дел од студентите и во публикација од проектот - Работилница за креативно пишување на која ученици од СУГС „Раде Јовчевски Корчагин“ и студенти од Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ – Скопје усвојуваа граматички конструкции преку составување инспиративни поетски текстови (м-р Анита Кузманоска). Прилогот содржи подетални информации.	
Прилози Студиски програми – прв циклус Студиски програми – втор циклус Студиски програми – трет циклус Прилог 3.1	
3.2. Установата ја почитува различноста на студентите и нивните потреби, овозможува флексибилни пристапи на учење. Се користат различни модели на реализација на настава онаму каде е тоа возможно како и мноштво на педагошки методи.	Приказ на реализацијата на наставата за секоја студиска програма одделно; Опис на начините на изведување на наставата за сите студиски програми; Конкретни примери за иновативни методи во изведување на наставата.
- Употреба на Wordwall и ALMA.tv (https://www.almaedizioni.it/alma-tv/) за италијанистика. - Прирачник за наставници од Проектот за психосоцијална поддршка на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ со иновативни наставни практики - Пишување рефлексивен есеј на часовите по книжевност беше воведен во летниот семестар 2024 година, наспроти вообичаените есеи, коишто претставуваат анализа или критички осврт на едно дело. - Употреба на техники од уметноста, на пр.: актерски сцени и игри, преобмислувања на книжевни дела или случки од наставата, пишување авторски дела, создавање слики, скулптури, видеа и други уметнички перформанси (д-р Калина Малеска, д-р Елена Ончевска Ареп). - Во рамки на ERASMUS+ Project KA220-HED – 2021-1-IT02-KA220-HED-000027501 Romance languages for Slavic-speaking university students – LMOOC4Slav, подготвени се 83 сценарија (УКИМ: 56 сценарија) за учење на италијанскиот јазик како странски. (д-р Александра Саржоска и колеги). - Во рамките на изборниот предмет Терминологија за групата за француски јазик и книжевност, студентите подготвуваа мали термилошки француско-македонски речници преку кои се запознаваа со терминологија од соодветна област (д-р Ирина Бабамова). - Научноистражувачки проект „Детските народни песни во современ контекст“ што беше избран и сега е финансиран преку конкурсот на Универзитетското студентско собрание и УКИМ. (д-р Весна Мојсова-Чепишевска). - Во рамките на наставата по предметот Полска цивилизација и култура (1-4 и 1-6) во соработка со студентите се изработиле: работна верзија на монографски прикази, серија под наслов „Вљубете се во Полска“, како и видеа за интерна употреба инспирирани од полската музичка сцена со видеоматеријал инспириран од нашето, македонско, секојдневие (д-р Милица Анчевски). - Во организација на Франкофонскиот центар за универзитетска успешност ЦУУ на УАФ при УКИМ се организираа работилници за потготвување за испити. (д-р Снежана Петрова, д-р Ирина Бабамова). - Се воведуваат иновативни методи во наставата по италијански јазик, како, на пример, содржини од youtube.com и Oggi in aula од Casa delle lingue edizioni (cdl-edizioni.com), Nuovo Espresso од Alma edizioni (www.almaedizioni.it), поткаст од Loecher (loeschier.it), Matdid (matdid.it). (д-р Лучиана Гуидо Шремпф). - Во летниот семестар од учебната 2021/2022 година, во рамките на предметот Книжевноста и ликовните уметности беа посетени неколку изложби во Националната галерија на Македонија, Музејот на современата уметност и МКЦ, а студентите пишуваа интерпретативни есеи, применувајќи концепти од теориската литература (д-р Владимир Мартиновски). - Студентите од втор циклус студии во рамките на предметот Научната и стручна терминологија во македонскиот јазик изработиле мали термилошки речници (д-р Славица Велева).	

- Студентите од Англиската катедра учествуваа во рефлексивни задачи поврзани со набљудуваната/одржаната практична настава во училишта користејќи иновативна веб-апликација која употребува повеќе модели на вештачка интелигенција (д-р Елена Ончевска Агер).
- Во рамки на наставата по конференциско толкување на Мастерот по конференциско толкување, почнувајќи од 2020 година, воведено е користење на дигиталната платформа Zoom со опцијата за конференциско толкување. Воедно, се користат и дигиталните ресурси како што се Speech Repository и Knowledge Centre of Interpretation како помагала во наставата (д-р Милан Дамјаноски).
- Користење дигитални ресурси во наставата по граматика на италијанскиот јазик и информатичка лингвистика (електронски речници, интерактивни вежби, корпуси, алатки за правење интерактивни вежби, програми за создавање глосари, платформи за споделување материјали, програми за преведување видеоматеријали) (д-р Руска Ивановска-Наскова).
- Изработка на наставно видео Reinventing the AXB task, во кое се разработуваат задачи за перцептивна обука за подобрување на изговорот на англискиот јазик при што се користат онлајн речници, интернетски апликации и јазични корпуси. Видеоот има за цел да им помогне на наставниците по англиски јазик полесно да креираат наставни материјали за вежбање на вештината изговор. Истовремено, видеоот е корисна алатка за автономно учење за изучувачите на англиски јазик. Во видеоот учествуваат студенти при Катедрата за англиски јазик и книжевност кои ја оценуваат корисноста на задачите и степенот на совладување на секоја задача (д-р Анастасија Киркова-Наскова).

Прилогот содржи подетални информации.

Прилози

[Прилог 3.2](#)

3.3. Установата редовно врши адаптација на начините на изведување настава. Наставата се темели на интерактивно учење и учење ориентирано кон студентот. Пристапот на учењето е фокусиран на студентот, развојот на неговите вештини и компетенции. Пристапот е интердисциплинарен, базиран на студии на случај (case study) приспособен на циклусот на студии. Студиската програма вклучува и учење базирано на проекти.

Примери на студии на случај кои се користат во наставата, реализирани проекти во наставата или други методи релевантни за студиската програма и сл.;

Примери/извештај за следење на наставата и постапување по слабости;

Примери на извршена адаптација на начините на изведување на наставата.

Дека наставата се темели на интерактивно учење и е со фокус на студентот, илустриравме во рамките на стандардите 3.1 и 3.2. Тоа дека наставата се адаптира на новите околности е прикажано низ истражувачкиот труд Настава во пандемија: искуства и поуки од истражувањето на ставовите на студентите и на наставниците на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ (д-р Елена Ончевска Агер и д-р Руска Ивановска-Наскова), [линк](#). Во оваа публикација се дава преглед на дигиталните технологии и адаптираните методологии што се користеа на Филолошкиот факултет во текот на пандемијата со ковид-19.

Воедно, од ова истражување од 2020 год. произлегоа насоки за подобрување на наставата, што доведе до формирање на Комисијата за унапредување на наставата при Филолошкиот факултет, со мандат да постапува по насоките од истражувањето. Работата на Комисијата е документирана на следниот линк:

[Комисија за настава на Флф](#)

Прилози

3.4. Сите кои учествуваат во оценувањето на студентите (наставници, соработници итн.), се запознаени со постојните методи на тестирање и испитување и добиваат поддршка во развивањето на сопствени вештини во ова поле; оценувањето вклучува различни формални алатки за оценување, лабораториски вежби, задачи, проекти итн.

Преглед на методите на оценување и испитување на студентите за секој предмет од студиската програма со приказ на различни формални алатки за оценување, лабораториски вежби, задачи, проекти итн.

Во рамки на сите предмети од студиските програми на Филолошкиот факултет се наоѓаат информации за методите на оценување на студентите, вреднување на нивната работа во текот на семестарот и за време на тестовите. Наставниот кадар е запознаен со рамката на оценување, а за секој предмет постои флексибилност за адаптирање на алатките за оценување во согласност со спецификите на конкретниот предмет. Методите за вреднување на знаењето и оценување вклучуваат: крајни тестови, колоквиуми, оценување врз основа на присуство и активност за време на часовите, презентации, домашни задачи, индивидуална работа на студентот, проекти, портфолија, семинарски трудови, есеи, вежби – при што за секој предмет се користи комплет алатки за оценување на

приспособеноста на материјалот што се изучува во рамки на предметот. Деталните пристапи во оценувањето по секој предмет се презентирани и во елаборатите за акредитација на секоја студиска програма посебно. Тука може да се види и дека некои од предметите ги изведуваат тимови наставници. Тоа упатува на фактот дека за некои предмети е предвидено студентите да бидат оценувани од повеќе испитувачи, при што секој сегмент од испитот е во надлежност на различен професор.

За секоја студиска програма јавно и транспарентно се презентирани начините на оценување на студентите. Тие се достапни во самите студиски програми, кои ги вклучуваат и предметните програми за секој предмет од студиите, вклучително задолжителните и изборните предмети. Достапни се на веб-сајтот на Факултетот flf.ukim.mk, каде што се наведени и детали во рамки на водичите за студирање.

Освен овие формални правила, што писмено ја гарантираат разновидноста на пристапите на оценување, секој наставник, на почетокот на наставата, детално ги запознава студентите со начините на изведување на наставата и пристапите во евалуирање на знаењето на студентите. Тие се вклучени во предметните програми (силабуси), каде што, освен основните информации, целите, содржината на предметот, референтната литература, се наоѓаат и начините на кои ќе биде изведено оценувањето за конкретниот предмет и кои се елементите кои се валоризираат при сумирање на завршната оцена.

Во врска со добивањето поддршка за развивање вештини на темата оценување, во 2020 год. Комисијата за настава на Филолошки факултет организира обука за споделување позитивни практики во областа оценување. Настанот е документиран на следниот [линк](#).

Прилози

Прилог 3.4.A

https://docs.google.com/document/d/1OgXGBb_4Fe7pRRavRI-JExvK4ON_lfL6/edit?usp=drive_link&oid=115628635372280726928&rtprof=true&sd=true

Листа на предмети и методи на оценување и испитување на студентите

3.5. Критериумите и методите на вреднување и оценување на студентите се однапред објавени и познати.	Линк до веб страна или друг документ во кој се опишани критериумите и методите на вреднување и оценување.
--	---

Во Правилникот за условите за студирање на студиските програми на прв и на втор циклус студии, како и Водичот за студентите на трет циклус студии на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, јасно се наведени и е елборирано кои се начините на оценување, како се пријавува и изведува испитот, кои се испитните рокови, изведување на испитите, поднесување приговори и постапување по нив, комисиско полагање и завршно оценување. Исто така, наведено е и кои се обврските на засегнатите страни во целиот процес на оценување.

Деталните пристапи во оценувањето по секој предмет се презентирани и во Елаборатите за акредитација на секоја студиска програма посебно. Тие се достапни на следните линкови:

<https://flf.ukim.mk/studii/prv-ciklus/>
<https://flf.ukim.mk/studii/vtor-ciklus/> и
<https://flf.ukim.mk/studii/tret-ciklus/>.

Прилози

3.6. Оценувањето им овозможува на студентите да го демонстрираат степенот на постигнати резултати од учењето. Студентите добиваат повратни информации кои, по потреба се поврзани со совети за понатамошниот процесот на учење. Оценувањето се спроведува доследно и праведно за сите студенти, во согласност со постојните процедури. Резултатите ги исполнуваат очекуваните исходи од учењето. Начинот на оценување е прилагоден на целите на предметите. Каде што е возможно, оценувањето се спроведува од страна на повеќе испитувачи.	Просечни оценки постигнати од студентите по предмет за сите студиски програми, по академска година за последните пет години (доколку е применливо); Информација за начинот за доставување на повратни информации до студенти во делот на оценувањето; Конкретни примери на иновативни пристапи во оценувањето; Примери на предмети каде оценувањето се спроведува од повеќе испитувачи.
--	--

Студентите добиваат информации во врска со нивните резултати од полагањето на огласните табли на катедрите онлајн. Сите информации во врска со студентите се анонимизирани. Се објавуваат и термини за увид во резултатите.

Примери за иновативни пристапи во наставата:

- полагање со пристап до материјали од курсот (open book exam), на пр. преку анализа на конкретни

практични сценарија - нудење избор во однос на форматот на оценување што студентите го претпочитаат: на пр. усно или писмено, презентација (индивидуална или во група), итн. - формативно и/или алтернативно оценување преку континуирано следење, презентации, портфолија (вклучително е-портфолија, на пр. на платформата Edulflow), проекти, истражувања, рефлексивни текстови, самооценување, оценување на колеги, квизови, кратки тестови, домашни задачи, практична работа (на пр. хоспитации) итн.	
Прилози Просечни оценки по предмет	
3.7. Во установата постои формална процедура за жалба вклучувајќи и пријава на корупција од студентите на сите видови на студии. Системот е функционален и ефикасен.	Акт во кој е регулирана постапката по жалба од студентите; Акти за спречување на корупцијата на установата; Приказ на поднесени жалби на студенти вклучувајќи и пријави на корупција во последните пет години со процент на позитивно и негативно решени жалби; Приказ на пријави на корупција во установата.
Воспоставен систем и регулатива за постапување по жалби на студенти и пријавување корупција. Системот и процедурите за поднесување жалби, пријави за корупција ги следи строго поставените процедури и постапки за жалби и пријавување корупција дефинирани во Закон за заштита на укажувачите (Службен весник на Република Македонија бр. 196/2015, 35/2018, и Службен весник на Република Северна Македонија 257/2020); Правилник за заштитено внатрешно пријавување во институциите во јавниот сектор; – а посебно во деталната Процедура за прием на пријави од укажувачи, издвојување и обработка на податоците од пријавите – објавени на веб-сајтот на Факултетот. Согласно со овие акти, опишана е процедурата за прием на пријави од укажувачи, издвојување и обработка на податоците од пријавите, постапката за прием на пријави од укажувачи, издвојување и обработка на податоците од пријавите и преземање мерки за обезбедување и заштита на личните и други податоци кои се однесуваат на укажувачите и на пријави од укажувачи со примена на прописи за заштита на лични податоци. Досега нема поднесени пријави/жалби.	
Прилози - Закон за заштита на укажувачите (Службен весник на Република Македонија бр. 196/2015, 35/2018 и Службен весник на Република Северна Македонија 257/2020). - Правилник за заштитено внатрешно пријавување во институциите во јавниот сектор - Процедура за прием на пријави од укажувачи, издвојување и обработка на податоците од пријавите - Овластено лице за прием на пријави од укажувачи	

Стандард 4

СТАНДАРД 4: ЗАПИШУВАЊЕ И НАПРЕДУВАЊЕ НА СТУДЕНТИТЕ, ДИПЛОМИ И СЕРТИФИКАТИ	
ИНДИКАТОР	ДОКУМЕНТАЦИЈА
4.1. Високообразовната установа соодветно ги спроведува однапред утврдените и објавени прописи кои ги покриваат сите фази на студирањето, т.е. запишувањето, напредувањето за време на студиите, дипломата и сертификатите. Прописите се јавно достапни.	Акт во кој е регулирано прашањето; Линк до веб страна на објавата.
На ниво на Универзитетот во Правилникот за условите, критериумите, правилата и постапката за запишување и за студирање на прв циклус студии (додипломски студии) и втор циклус студии (постдипломски студии) на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, јасно се утврдуваат условите, критериумите, правата и постапката за запишување и студирање на прв циклус студии (додипломски студии) и втор циклус (постдипломски студии), како и на интегрираните студии од првиот и вториот циклус на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. На ниво на Факултетот во Одлука за правила на студирање на прв циклус студии (додипломски студии) и втор циклус студии (постдипломски студии) на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје, прецизно и детално се образложени и се уредуваат уписните постапки, настава, студентскиот календар, испитниот режим, напредувањето, инклузивно со условите за побрзо напредување, завршувањето на образованието, преминувањата помеѓу студиските програми, повторувањето на семестарот, презапишувањето предмети, односно условното напредување, продолжувањето на студиите по прекинувањето,	

паралелно, интердисциплинарно и индивидуално студирање, признавањето на испитите и другите студиски обврски исполнети на различни високообразовни установи, видот на документите што му се издаваат на студентот врз основа на евиденцијата определена со Законот за високото образование, постапката за заштита на правата на студентите, органи надлежни за водење на постапките и одлучувањето, дисциплинска одговорност и права и должностите на студентите во дисциплинската постапка и други правила поврзани со правата и должностите на студентите на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ – Скопје.

Прилози

-[Правилникот](#) за условите, критериумите, правилата и постапката за запишување и за студирање на прв циклус студии (додипломски студии) и втор циклус студии (постдипломски студии) на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје;

-[Одлука](#) за правила на студирање на прв циклус студии (додипломски студии) и втор циклус студии (постдипломски студии) на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје

4.2. Установата има развиено функционална постапка и/или алатки за собирање и следење и за напредок на студентот и делува врз основа на добиените информации.

Информација за постоење на соодветни алатки за следење на напредокот на студентот;
Доказ дека системот е функционален.

Следењето на напредокот на студентите се одвива согласно со дефинираните одредби во Законот за високо образование, Одлуката за правила на студирање на прв и втор циклус на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје и Правилникот за условите на студирање на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“. Во согласност со наведените прописи, за секој студент се води студентско досие. Системот iKnow овозможува електронска евиденција на напредокот на студентите.

Прилози

[Приказ на главната страница на системот iKnow](#)

4.3. Високообразовната установа има развиено постапка за признавање на периодите на студирање и претходно учење, што вклучува и признавање на неформалното и формалното учење, на студентите за време на студиите, вклучувајќи и за време на мобилноста на студентите.

Акт во кој е регулирано прашањето;
Листа на студенти на кои им е признато неформалното и формалното учење вклучувајќи и за време на мобилноста, за последните пет години.

Во Законот за високото образование и Одлуката за правила на студирање на прв циклус студии (додипломски студии) и на втор циклус студии (постдипломски студии) на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје, подетално се образложени и уредени меѓу другото и преминувањата помеѓу студиските програми, продолжувањето на студиите по прекинувањето, паралелно, интердисциплинарно и индивидуално студирање, признавањето на испитите и другите студиски обврски исполнети на различни високообразовни установи, органи надлежни за водење на постапките и одлучувањето и други правила поврзани со правата и должностите на студентите на Филолошкиот факултет.

За признавање на положени испити по продолжување на прекинати студии доколку за време на прекилот се изменила студиската програма, Факултетот има донесено одлуки со кои се утврдуваат еквивалентните предмети од студиските програми од 2009/2010 година со студиските програми од 2013/2014 година, како и на еквивалентните предмети од студиските програми од 2013/2014 година со студиските програми од 2018/2019 година. Студентите запишани на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ по студиските програми од 2009/2010 година, односно заклучно до учебната 2012/2013 година кои од разни причини го прекинале студирањето или го надминале пропишаниот рок за исполнување на обврските од студиската програма можат да ги продолжат студиите по студиските програми од 2013/2014 година, како и студентите запишани по студиските програми од 2013/2014 година, односно заклучно до учебната 2017/2018 година, можат да ги продолжат студиите по студиските програми од 2018/2019 година.

Реализирана мобилност на некоја од програмите за мобилност исто така се евидентира и во студентското досие кое се води за секој студент и таму се евидентираат сите сегашни и претходни образовни активности и мобилности. Студентите бираат различен број предмети кога користат мобилност, при што во просек се признаваат меѓу два и четири предмети. Постојат посебни процедури и евиденција на пријавите и реализираните мобилности на студентите (посебно Еразмус).

Прилози

-Линк за Одлука со која се утврдуваат еквивалентните предмети од студиските програми од 2009/2010 година со студиските програми од 2013/2014 година

-Линк за Одлука со која се утврдуваат еквивалентните предмети од студиските програми од 2013/2014 година со студиските програми од 2018/2019 година

-Информации за Erasmus+ на Филолошкиот факултет -Информации за Erasmus+ на УКИМ -Листа на студенти кои користеле мобилност	
4.4. По завршувањето на студиите, студентите добиваат документација која ја појаснува стекнатата квалификација, компетенции и резултати од учењето, степенот, содржината и статусот на успешно завршените студии. Документација е јасна, разбирлива и сеопфатна.	Диплома, уверение и додаток на диплома
На студентот кој ќе ги изврши сите обврски според студиската програма, врз основа на евиденцијата што се води за него, му се издава уверение за положени испити, диплома и додаток на диплома. Со дипломата се потврдува дека студентот завршил студиска програма од прв, втор, трет циклус и се стекнува со соодветен стручен или научен назив. Составен дел на дипломата е додатокот на дипломата (Diploma Supplement), кој ја појаснува стекнатата квалификација, компетенции и резултати од учењето, степенот, содржината и статусот на завршените студии. Во Законот за високото образование јасно е дефинирана рамката и содржината на дипломата и додатокот на диплома, додека во Правилникот за содржината и формата на дипломата, упатството за подготовка на додатокот на дипломата и на другите јавни исправи (Службен весник бр. 102 /2018) пропишана е содржината и формата на дипломата, упатството за подготовка на додатокот на дипломата и на другите јавни документи (уверение, индекс и студентска легитимација). Документацијата која ја издава Филолошкиот факултет е во согласност со оваа законска регулатива и таа е јасна, сеопфатна и разбирлива.	
Прилози -Закон за високото образование -Правилникот за содржината и формата на дипломата, упатството за подготовка на додатокот на дипломата и на другите јавни исправи (Службен весник бр. 102 /2018)	

Стандард 5

СТАНДАРД 5: НАСТАВЕН КАДАР ³	
ИНДИКАТОР	ДОКУМЕНТАЦИЈА
5.1. Високообразовната установа обезбедува компетентен наставен кадар за реализација на студиските програми. Квалификациите на наставниот кадар вклучен во изведувањето на студиските програми се соодветни на профилот и концептот на студиите како и на предвидените наставни предмети.	Биографии на ангажираниот наставен кадар на сите студиски програми во Europass формат (со информации за последните пет години, информации за профилот вклучувајќи завршени циклуси на студии и стекнато звање, податоци за остварена научноистражувачка работа и резултати); Одлуки за избор во звање; Преглед на предмети кои кадарот го предавал во изминатите пет години на сите циклуси на студии на установата (прикажан поединечно и по азбучен ред на презимето на вработеното/ангажираното лице).
На Факултетот од наставен кадар се вработени лица избрани во наставно-научно звање (редовен професор, вонреден професор и доцент), наставно-стручно звање (виш лектор и лектор) и соработничко звање (асистент). Во последните пет учебни години наставата ја реализираат помеѓу 109 и 105 наставници. Сите наставници се вработени со полно работно време и се компетентен наставен кадар за реализација на студиските програми. Квалификациите на наставниот кадар вклучен во изведувањето на студиските програми се соодветни на профилот и концептот на студиите, како и на предвидените наставни предмети. Во 2019/2020 година заминале од Факултетот 6 лица, а се вработиле 5 лица, во 2020/2021 заминале 3 лица, а се вработиле 4 лица, во 2021/2022 заминале 2 лица, се вработило 1 лице, во 2022/2023 заминале 4 лица, нема ново вработување, а во 2023/2024 заминале 4 лица, нема ново вработување. Во делот на кадровската политика се направени сериозни напори за надминување на повеќегодишниот проблем со кој се соочува Факултетот, а кој е резултат на постојаното намалување на наставниот кадар како резултат на природниот процес на пензионирање на кадрите.	

³ Се однесува на лицата избрани во наставно-научни, наставно-стручни, научни, наставни и соработнички звања, кои вршат високообразовна дејност.

Прилози - Одлуки за избор во звање - Преглед на предмети кои кадарот ги предавал во изминатите пет години на сите циклуси студии на установата - Биографии на наставен кадар во Europass-формат	
5.2. Објавените трудови на наставниот кадар во референтни научни публикации во последните 5 години се релевантни и придонесуваат во развојот на квалитетни студии односно научната област.	Преглед на бројот на објавени трудови во референтни научни публикации (согласно чл.2 т.21 од ЗВО) на наставниот кадар во последните пет години прикажан групиран по категории предвидени во чл. 2. т.21 (А-Ѓ) од ЗВО. За секоја категорија се презентираат резултатите по азбучен ред на презимето на вработеното/ангажираното лице како и вкупниот број трудови за високообразовната установа; Листа на објавени трудови во референтни научни публикации со линк до публикацијата/трудот.
Во последните пет години, евидентно е дека бројот на објавени трудови од страна на наставниот кадар на Филолошкиот факултет се зголемува. Воедно се зголемува и бројот на научни статии објавени во меѓународни референтни списанија и публикации од реномирани странски издавачи. Според квалитетот и содржината, објавените научни трудови даваат значаен придонес кон развојот на филолошките науки, и тоа и во областа на лингвистичките истражувања, и во областа на книжевните истражувања, како и во однос на нови пристапи при истражување на интердисциплинарните врски меѓу филолошките науки во содејство со другите научни области. Во академската 2023-24 година, се објавени 79 трудоа во меѓународни списанија од страна на наставниот кадар на Филолошкиот факултет. Деталните информации за конкретните научни статии се наоѓаат во прилозите кон 5.2.	
Прилози Број на објавени трудови во референтни научни публикации Листа на објавени трудови во референтни научни публикации	
5.3. Оптоварувањето на кадарот во делот на наставата е балансирано. Наставниот кадар се ангажира согласно законските одредби. Бројот на часови на наставниот кадар на годишно ниво е соодветен за реализација на квалитетна настава.	Преглед на бројот на одржаните часови на наставниот кадар и предметите кои ги предавале на сите циклуси на студии (прикажан поединечно и по азбучен ред на презимето на вработеното/ангажираното лице за сите циклуси на студии (прв, втор и трет циклус на студии, доколку е применливо). <i>Се води сметка за примената за чл.161 ст. 9 и 10 од ЗВО.⁴</i> Одлуки за распоред на работи и работни задачи за сите циклуси на студии во последните пет години; Извештаи за спроведена настава за сите циклуси на студии во последните пет години (доколку е применливо); Доказ дека на установата има најмалку 10 лица во наставно-научни звања во работен однос со полно работно време.
Оптоварувањето на кадарот во делот на настава е во согласност со Законот за високо образование. Имено, сите професори имаат до најмногу четири предмети во текот на еден семестар. Во однос на менторствата на студенти кои работат на магистерски или докторски труд, се води евиденција, при што еден ментор има најмногу до 12 кандидати за магистерски труд и најмногу тројца кандидати на докторски студии. Во однос на неделната ангажираност на наставниот кадар, бројот на одржани часови неделно се движи од шест до десет часа кај лицата избрани во наставно-научни звања, зависно од потребата за покривање на наставата во рамки на една студиска програма. Деталните информации за предметите и часовите може да се видат во Прилогот 5.3 – Преглед на број на одржани часови и предмети на сите циклуси. Извештаите за спроведената настава за сите циклуси студии се архивираат според редовната процедура во печатена форма во Архивата на Филолошкиот факултет. Бројот на наставниот кадар на Филолошкиот факултет е: 105, за што Факултетот располага со документација за работен однос со полно работно време.	
Прилози Преглед на број на одржани часови и предмети на сите циклуси Ангажираност за зимски семестар 2023-24: https://drive.google.com/file/d/1kdOeL0s8-bl7NC6yWZog-FY5Rnt-5-L/view?usp=sharing	

⁴ Лицето избрано во наставно-научно и наставно звање во текот на еден семестар од учебната година може да врши предавање по најмногу четири наставни предмети на прв циклус студии, на еден или на повеќе универзитети и најмногу четири наставни предмети на втор циклус студии, на еден или на повеќе универзитети.

Ангажираност за летен семестар 2023-24:

<https://drive.google.com/file/d/1qeY3OHGr22VBYrft9xV8B2JXso9Qo5ni/view?usp=sharing>

5.4. Високообразовната установа има јасни, транспарентни и праведни процеси на вработување, преку услови за работа со кои се препознава важноста од наставната работа. Процесот се базира на академските квалификации и заслуги и нуди еднакви можности за сите кандидати. Праксата на установата кореспондира со утврдените критериуми.

Акт на установата (на пример, Правилник за избор во наставно – научни звања кој се применува или друг акт во кој е регулирана постапката и критериумите за избор во наставно-научни, наставно-стручни, научни, наставни и соработнички звања);

Преглед на лица избрани во наставно-научни, наставно-стручни, научни, наставни и соработнички звања (со преглед на број на пријавени кандидати, број на избрани кандидати и број на лицата кои не се избрани за сите конкурси во последните пет години).

Линк до Билтен во кои се објавени рецензии за избор на наставниот кадар со број на страна.

Високообразовната установа има јасни, транспарентни и праведни процеси на вработување, преку услови за работа со кои се препознава важноста од наставната работа. Процесот се базира на академските квалификации и заслуги и нуди еднакви можности за сите кандидати.

Во Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Анекс 1 посебни услови за избор во наставно-научно, научно, наставно-стручно звање, Образец 1 – општи услови за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и Образец 2 кон извештајот за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни звања се јасно, недвосмислено и транспарентно наведени условите и критериумите за избор во звање.

Прилози

[Правилник за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје](#)

[Преглед на лица избрани во звање](#)

5.5. Установата има развиено постапка за обезбедување на соодветни работни услови за наставниот кадар. Кадарот располага со соодветна информатичка опрема, пристап до релевантни електронски бази од областа/студиската програма, соодветни просторни услови како и други ресурси релевантни за нивната работа.

Акт на установата или друг акт во кој е регулирано обезбедувањето на соодветни работни услови за наставниот кадар;

Попис на функционална информатичка, лабораториска и др. вид на опрема во установата;

Попис на информатичка, лабораториска и др. вид на опрема во установата, обезбедена во последните пет години (со вредност на опремата и изворот на финансирање);

Преглед на релевантни електронски бази од областа/студиската програма до кои е обезбеден пристап во установата;

Преглед и опис на просторни услови за реализација на студиските програми.

Попис на функционална информатичка, лабораториска и др. вид опрема во установата:

Смарт табли 8

Проектори 27

Компјутери 225

Кабини за превод 19

Печатачи 130

Компјутерски маси со опрема слушалки и микрофон 140

Фотокопири 4

Скенери 13

Камери 2

Смарт телевизори 4

Преглед и опис на просторни услови за реализација на студиските програми:

Филолошкиот факултет располага со:

1. Вкупна површина (брuto простор) (простор за изведување настава и дворна површина) 18 557,32м².

2. Вкупна површина на просторот за изведување настава (нето простор) 3 237,00м².

3. Број на амфитеатри 3 со вкупен број седишта 519 и вкупна површина 510м².

4. Број на предавални 25 со вкупен број седишта 1015 и вкупна површина 1242м² (наставата се изведува во 2 смени).
5. Број на библиотеки 11 со вкупен број седишта 337 и вкупна површина 1060м².
6. Број на лаборатории 9 со вкупен број седишта 300 и вкупна површина 425м².

Училниците не се опремени со компјутери (со исклучок на неколку лаборатории), додека во еден дел има проектори, но во дел од училиниците нема проектори. Потребни се и смарт телевизори за изведување на наставата, што би можеле да ги заменат проекторите. Дел од наставниот кадар има застарена компјутерска опрема.

Прилози

5.6. Установата нуди можности за професионален развој на наставниот кадар и постојано да го мотивира; редовно организира обуки/тренинзи за наставниот кадар во функција на развој на проактивни и иновативни методи за настава реализирани во последните пет години и финансирани од установата со листа на учесници и програма; Листа на обуки обуки/тренинзи за наставниот кадар во функција на развој на проактивни и иновативни методи за настава реализирани во последните пет години финансирани од други установи/институции/организации со листа на учесници и програма . Конкретни примери и резултати, најдобри практики на мотивирање на наставниот кадар во последните пет години; Извештај/анализа за техничките вештини на наставниот кадар (доколку е применливо).	Акт на установата или друг акт во кој е регулиран професионалниот развој на наставниот кадар.
---	---

Филолошкиот факултет континуирано се залага за создавање можности за трајна едукација на наставниот кадар преку обуки и работилници. Некои од работилниците организирани на Факултетот се: серијата вебинари и работилници што се одржуваа на Филолошкиот факултет во изминатите години, а за кои детални информации може да се најдат на следниов [линк](#).

Некои од обуките што Филолошкиот факултет ги организираше во учебната 2023-24 година се:

- Преведувачка работилница во рамките на Филолошкиот факултет (препев на Ацо Шопов) со студентите од Катедрата за англиски јазик и книжевност
- Обука за осовременување на наставниот процес: *Lingua e cultura autentiche: cinema, serie televisive e pubblicità*, обучувачи Паоло Балбони и Фабио Каон (Università Ca' Foscari di Venezia) работилница CLASSLA-Express за користење на корпусот на македонски јазик CLASSLA-web.mk (обучувач: Јелена Паризоска)
- дисеминација на обуката „Дигитализација за изучувањето јазици“ следена во Кавилам-Француска алијанса (Виши, Франција) во соработка со Здружението на професорите по француски јазик на Република Македонија

Прилози

[Листа на обуки/тренинзи](#)

5.7. Установата ангажира визитинг наставници, афирмирани научници, уметници и стручњаци од практиката од земјата и странство во рамките на реализацијата на студиската програма. Нивниот профил е релевантен за студиската програма и носи додадена вредност.	Листа на визитинг наставници, афирмирани научници, уметници и стручњаци од практиката од земјата и странство во рамките на реализацијата на студиската програма (тип на ангажман, област/предмет и период) за последните пет години; Биографии на ангажираните визитинг наставници, афирмирани научници, уметници и стручњаци од практиката од земјата и странство во рамките на реализацијата на студиската програма на сите студиски програми (Europass формат).
---	--

Установата ангажира визитинг наставници, афирмирани научници, уметници и стручни лица од практиката од земјата и од странство во рамките на реализацијата на студиската програма. Листата на визитинг наставници, афирмирани научници, уметници и стручни лица од практиката е во прилог.

Резимирано, во академската 2023-2024 година на Филолошкиот факултет биле одржани 45 предавања од научници од Р. С. Македонија, како и од следните универзитети од странство (по хронолошки редослед): Филозофскиот факултет во Загреб од Хрватска, Универзитетот во Крагујевац од Србија, Универзитетот во Галаци (Романија), Универзитетот 1 Декември 1918 во Романија, Универзитетот во Вилнус од Литванија, Универзитетот Тор Вергата од Италија, Универзитетот во Чикаго од САД, Универзитетот во Белград од Србија, Универзитетот Аризона од САД, Јагелонскиот универзитет од Полска, Филозофскиот факултет во Љубљана од Словенија, Филозофскиот факултет

во Нови Сад од Србија, Универзитетот Кастаману од Турција, Универзитетот Јоханес Гутенберг од Германија, Универзитетот Масаринов од Чешка, Шлезински универзитет од Полска, Универзитетот во Бјалисток од Полска, Универзитетот Адам Мицкиевич од Полска, Универзитетот во Острава од Чешка, Универзитетот Ломоносов од Русија. Гостувања се забележани и од претставници на министерствата за образование или амбасадите на Италија, Чешка, Полска, Србија и Хрватска. Гостувале и предавачи од Фулбрајтовата програма на САД, Програмата ДААД на Германија, ЦЕЕПУС на Босна и Херцеговина и СЦИЦ на ЕУ. На Факултетот работат и странски лектори од повеќе држави, вклучително и Шпанија, Португалија, Јапонија и Јужна Кореа.

Прилози

Визитинг професори

5.8. Се поттикнува научна работа со цел да се зајакне поврзаноста меѓу наставата и науката. Системот добро функционира и е ефикасен.

Конкретни примери и резултати, најдобри практики.

Серија текстови кои ги објавува проф. д-р Калина Малеска што ги поврзуваат книжевноста и науката за книжевност со наставата и образованието во публикации на Филолошкиот факултет и во Окно.мк.

Проф. д-р Весна Мојсова-Чепишевска ја објавува „Мала приказна што голем ум дава“ во *Силјан Штркот*, Скопје: Арс Ламина. Таа работи и на проектот „Детските народни песни во современ контекст“, којшто е поттикнат од наставата и доведе до учебник по македонска книжевност за странци „Везилка“, објавен во две изданија.

Серија текстови објавува и проф. д-р Соња Китановска-Кимовска самостојно, но и во соработка со колеги: Kitanovska-Kimovska S., Cvetkoski V., Gjurcheska-Atanasovska K., & Popovska S. (2023) [“Introducing well-being to the translation classroom: Insights from the trenches of COVID-19”](#). *Current Trends in Translation Teaching and Learning E*, 10, 132–184; Kitanovska-Kimovska Sonja, Katarina Gjurcheska Atanasovska, Solzica Popovska and Vladimir Cvetkoski. (2023). [“Empowering Teachers and Students to Cope with the Stress of Online Teaching and Learning: Findings from a Pilot Project on Psychosocial Support in the Language and Translation Classroom”](#). In *The Journal of Teaching English for Specific and Academic Purposes*, Vol.11, Issue 1, pp. 175-189; Karapejovski, B., Oncevska Ager, E., Kitanovska Kimovska, S. Tasevska Hadji Boskova, I. and Maleska K. (2023). “The Case for Offering Psychosocial Support to Staff and Students in Higher Education”. In [Proceedings of the ESIDRP International Conference: English Studies at the Interface of Disciplines: Research and Practice \(ESIDRP\)](#) (April 8-9, 2022, Skopje, R. N. Macedonia). Skopje: Ss Cyril and Methodius University in Skopje, Blaže Koneski Faculty of Philology, pp. 93-107; Kitanovska-Kimovska, Sonja and Vladimir Cvetkoski. 2021. [“The Effect of Emotions on Translation Performance”](#). In *Research in Language*, Vol. 19 (2), pp. 169-186; Kitanovska-Kimovska, Sonja. (2020). “Self- and Peer Assessment for Summative Purposes in Translator Training. Validity and Students’ and Teachers’ Perceptions”. In Ketola, Anne, Tamara Mikolič-Južnič and Outi Paloposki (eds.) [New Horizons in Translation Research and Education 5](#). Tampere Studies in Language, Translation and Literature A2. Tampere: Tampere University, pp. 9-41.

Исто објавува и проф. д-р Милена Саздовска-Пигуловска: Popovska, Solzica. Sazdovska-Pigulovska, Milena. (2023). [Emotional Intelligence for Translation and Interpreting Students](#). In Educational Role of Language Journal. [The Emotional Dimension of Language and of Linguistic Education](#), 2023-2(10), Poland, ISSN 2657-9774, 142-154; Sazdovska-Pigulovska, Milena. (2022). [The Effect of Distance Learning on Student Emotional and Social Well-being in a Pandemic Context](#). In Journal of Contemporary Philology, Vol 5 No 2 (2022), 93-104, UDC 378.018.43:004:159.942:[616.98:578.834]-036.21(497.7). Online ISSN 2545-4773; Print ISSN 2545-4765, “Blaze Koneski” Faculty of Philology – Skopje; Sazdovska-Pigulovska, Milena. (2021). [Impact of Online Education on Student Emotional Well-being](#). In Educational Role of Language Journal. Linguistic Well-being (Before, During, and After the Pandemic), 2021-2(6), Poland, ISSN 2657-9774, 6-23.

Проф. д-р Александра Саржоска и проф. д-р Руска Ивановска-Наскова спроведуваат истражувања на италијанизмите во македонскиот јазик во рамки на проектот „Опсерваторија на италијанизмите во светските јазици – ОИМ (OIM, Osservatorio degli italianismi nel mondo)“ на Академијата Дела Круска. Сознанијата од истражувањата и дигиталната лексикографска база се користат на изборниот предмет *Италијанизмите во македонскиот јазик* од студиските програми од прв циклус на Катедрата за италијански јазик и книжевност.

Во рамки на наставата по преведување од француски на македонски јазик за IV година, проф. д-р Ирина Бабамова овозможува подготовка на текстот за објавување на превод од француски на македонски јазик со наслов „Мора да живееме со неизвесноста“ од францускиот филозоф Едгар Морен.

Во рамки на наставата, пак, по предметот Современ англиски јазик 2, м-р Ивана Дуцкиноска-Михајловска во соработка со проф. д-р Анастасија Киркова-Наскова на студентите им спроведоа обука од четири недели (март 2022) за определување на акцентот во повеќесложни зборови врз основа на ортографија.

Доц. д-р Милена Касапоска-Чадловска вклучува студенти кои го изучуваат францускиот јазик во реализација на научноистражувачкиот проект „Електронска база на усни продукции од македонски изучувачи на францускиот јазик“, а дел од студентите ќе бидат вклучени и во процесот на транскрибирање на аудиоматеријалот, а проф. д-р Радица Никодиновска вклучи студенти на Филолошкиот факултет во активности на проектот ERASMUS+ Project KA220-HED

– 2021-1-IT02-KA220-HED-000027501 Romance languages for Slavic-speaking university students – LMOOC4Slav. Во рамките на наставата по предметот Граматика на современиот англиски јазик – Фонетика и Фонологија 2, беше спроведена обука од три недели за начини на давање корективен коментар од соученици и препознавање грешки во изговорот на англискиот јазик на соговорниците. Пред и по обуката беа спроведени контролни тестови, како и прашалник за придобивките од обуката. (д-р Анастасија Киркова-Наскова и Мила Виларова). Прилогот содржи подетални информации.

Прилози

[Прилог 5.8](#)

5.9. Високообразовната установа поттикнува иновации во наставните методи и во користењето нови технологии.	Конкретни примери и резултати за воведени иновации во наставните методи и во користењето нови технологии.
--	---

Соработка на проф. д-р Емина Авдиќ и проф. д-р Емилија Бојковска со институтот Гете, што му овозможува на Филолошкиот факултет да понуди четири предмети од образовната серија *Да научиме да држиме настава по германски јазик (Deutsch Lehren Lernen – DLL)*

Во декември 2023 година, на Филолошкиот факултет се одржа панел-дискусија за влијанието на вештачката интелигенција (AI) врз обмислувањето нови начини на тестирање и оценување. На панел-дискусијата учествуваа: проф. д-р Елена Ончевска-Агер, проф. д-р Мира Беќар, проф. д-р Калина Малеска и м-р Маја Јошевска-Петрушевска. ChatGPT во наставата го користеле м-р Ивана Дуцкиноска-Михајловска, проф. д-р Калина Малевска, проф. д-р Мира Беќар, проф. д-р Билјана Наумоска-Сараќинска, м-р Маја Јошевска-Петрушевска, д-р Милица Анчевски, м-р Гривчевска Бранка.

Во рамки на ERASMUS+ Project KA220-HED – 2021-1-IT02-KA220-HED-000027501 Romance languages for Slavic-speaking university students – LMOOC4Slav во кој се вклучени проф. д-р Александра Саржоска, проф. д-р Радица Никодиновска, проф. д-р Анастасија Ѓурчинова, проф. д-р Руска Ивановска Наскова и м-р Бранка Гривчевска, подготвени се 83 сценарија (УКИМ: 56 сценарија) за учење на италијанскиот јазик како странски. Исто така, за време часовите кај проф. д-р Александра Саржоска, студентите од IV година имаа можност активно да се вклучат на Festival dell'italiano e delle lingue d'Italia "Parole in cammino" alla Biblioteca delle Oblate e a BiblioteCaNova Isolotto, Promosso dall'associazione La parola che non muore e realizzato con la collaborazione del Comune di Firenze e il patrocinio della Regione Toscana, 5 и 10 ноември 2021 онлајн.

Со користење на придобивките од технологијата, во дел од наставата, студентите по Современа македонска книжевност кај проф. д-р Весна Мојсова-Чепишевска, преку виртуелни настани во текот на 2022 и 2023 година беа вмрежени со своите колеги од Универзитетот во Љубљана и од Универзитетот во Загреб..

Со цел примена на иновативни и интерактивни пристапи во наставата, Катедрата за преведување и толкување стана дел од академската програма на компаниите RWS Trados, Wordfast LLC и Phrase (Memsources), коишто овозможуваат лиценции за нашите студенти со цел користење на софтверски апликации и технологии за компјутерски потпомогнато преведување, управување терминологија, изработка и размена на дигитални поимници, локализација на софтвер, машинско преведување и целосно управување преведувачки проекти.

Проф. д-р Сања Михајловиќ-Костадиновска организира пробен заеднички курс од областа на современата хиспаноамериканска култура со проф. Надја Таир од Универзитетот во Каен и тие одржаа предавање во специјално опремена училница на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ којашто овозможува симултано одвивање настава во две оддалечени училници, а потребните материјали за курсот беа прикачени на платформата Мудл, каде што постоеше и можност за интеракција преку форуми меѓу студенти од нашиот факултет и од Универзитетот во Каен.

Проф. д-р Силвана Симоска (координатор на РеТранс) во соработка со проф. д-р Татјана Панова-Игњатовиќ (ФлФ), проф. д-р Мирјана Алексоска-Чкатроска (ФлФ), проф. Лазар Секуловски (ФДУ), м-р Жанета Савиќ (ФлФ), Дарио Секуловски (ФДУ) и други го спроведува проектот (2022 – 2024) Erasmus+ Project KA220-HED–2021-2-AT01-KA220-HED-000048753 [“ReTrans”](#), чија цел беше да ја подигне свеста кај академската фела и кај надлежните институции за предизвиците и спецификите на толкувањето во контекст на хуманитарната и прекуграничната миграција, како и да придонесе за диверзификација на дидактичките материјали преку развивање разновидни едукативни алатки.

Проф. д-р Руска Ивановска-Наскова користи дигитални ресурси во наставата по граматика на италијанскиот јазик и информатичка лингвистика (електронски речници, интерактивни вежби, корпуси, алатки за правење интерактивни вежби, програми за создавање глосари, платформи за споделување материјали, програми за преведување видеоматеријали).

Во рамки на наставата по конференциско толкување на Мастерот по конференциско толкување, почнувајќи од 2020 година, воведено е користење на дигиталната платформа Zoom со опцијата за конференциско толкување, со што се постигна модернизирање на наставата, овозможување на држењето на наставата и одржувањето на испитите онлајн, како и организирање виртуелна Педагошката асистенција од SCIC. Воедно, се користат и дигиталните ресурси како

што Speech Repository и Knowledge Centre of Interpretation како помагала во наставата. Прилогот содржи подетални информации.	
Прилози Прилог 5.9	
5.10. Установата има востановен систем на академски интегритет и спречување на плагијаризам.	Акт на установата за или друг акт во кој е регулиран индикаторот; Извештаи за спроведена проверка преку системот на плагијати за учебници, учебни помагала или научни трудови објавени од установата (извештаи за најмалку 5% од објавените публикации во последните пет години).
Согласно со Етичкиот кодекс на Универзитетот, установата не прифаќа никаква форма на фалсификат или плагијат. Проверката на плагијаторство на магистерски, докторски трудови се врши преку системот за проверка на плагијати на Министерството за образование и наука . Извештајот генериран од системот за проверка на плагијати на Министерството се внесува во досието на кандидатот.	
Прилози - Етички кодекс https://www.ukim.edu.mk/dokumenti_m/248_Eticki_kodeks.pdf - http://plagijati.mon.gov.mk/	
5.11. Установата има политика /документ/акт за научноистражувачка работа. Индикаторите за научноистражувачката работа се утврдени и редовно се следат.	Акт на установата за или друг акт во кој е регулирана научноистражувачката работа и/или се утврдени индикаторите за научноистражувачката работа. Извештај/анализа за исполнување на индикаторите за научноистражувачката работа (доколку е применливо).
Наставниот кадар на Филолошкиот факултет на годишно ниво ги ажурира податоците за својата научноистражувачка работа преку доставување информации за објавени научни трудови во Репозиториумот на УКИМ и меѓународните платформи како ORCID, Google Scholar, Academia.edu, Research Gate итн. Исто така, во 2023 година беше ажуриран веб-сајтот со внесување на релевантните биографии на наставниот кадар по катедри.	
Прилози Репозиториум на УКИМ Веб-сајт со релевантните биографии на наставниот кадар по катедри	
5.12. Научноистражувачката работа кореспондира со локалните, регионалните и/или националните развојни цели како и социо-економскиот и културниот контекст. Ефектот од научноистражувачката работа на локалните, регионалните и/или националните развојни цели редовно се следи, врз основа на кој се вршат соодветни подобрувања.	Конкретни примери и резултати, најдобри практики; Релевантни извештаи или препораки
Проф. д-р Весна Мојсова-Чепишевска континуирано објавува критички текстови за новата македонска книжевна продукција (првообјави), што го поттикнува интересот за книжевноста и културата кај поширокиот аудиторитум. Таа објавува и монографска публикација (авторски проект) во рамките на националната програма „2021 – година во чест на Блаже Конески“. Проф. д-р Бисера Станкова зеде учество како коавтор во проектот „Квалитетот на наставата во високото образование“ . Во улога на национален координатор проф. д-р Јованка Лазаревска-Станчевска заедно со проф. д-р Емилија Бојковска, проф. д-р Ирина Бабамова, проф. д-р Александра Саржоска и проф. д-р Анастасија Киркова-Наскова работи на проектот DAFLS – Developing Applied Foreign Language Skills , Erasmus+ Programme, KA2 Strategic Partnerships, University of Caen, France, University of Belgrade, Serbia, “Ss Cyril and Methodius University” – Skopje, RNM (2020 – 2023), чија цел е создавање тригодишна интердисциплинарна студиска програма за прв циклус студии посветена на странските јазици: англиски, француски, германски и италијански и нивната употреба во правото, бизнисот и меѓународната трговија, како и создавање студиска програма за втор циклус студии по применети јазици и право, бизнис, меѓународна трговија, проектен менаџмент. Повторно во улога на национален координатор, проф. д-р Јованка Лазаревска-Станчевска работи на неколку меѓународни проекти во соработка со Faculty of Humanities TU Chemnitz, Germany; “Blazhe Koneski” Faculty of Philology, “Ss Cyril and Methodius University” – Skopje, RNM; “St Kliment Ohridski”, Bitola, RNM; University in Valona, Albania; University of Nish, Serbia, и University of Banja Luka, Bosnia and Herzegovina. Проектите се: Conflicting Truths in Academic and Journalistic Writing , From Uncertainty to Confidence and Trust , Constructing Confidence and Trust Online , Comparing Confidence and Trust Online and Offline . Проф. д-р	

Милена Саздовска-Пигуловска, проф. д-р Соња Китановска-Кимовска и проф. д-р Бојан Петревски се членови на техничкиот комитет ISPCSM TK 39 „Јазици и терминологија, превод, толкување и поврзаната технологија“ <https://isrsm.gov.mk/mk/committee/show/9279> во рамките на Институтот за стандардизација на Република Северна Македонија, со цел изработка ИСО-стандарди на македонски јазик од релевантност за преведувачката и толкувачката професија: [МКС ISO 20539:2024](#) Превод, толкување и поврзана технологија – вокабулар и [МКС ISO 17100:2015](#) – Преведувачки услуги – Барања за преведувачки услуги. Од учебната 2023/2024 година, во соработка со ЕУ-хаус, Филолошкиот факултет е соорганизатор на конкурсот за млади преведувачи „Вавилон – новата генерација“. За таа цел, од 17 до 21 април 2024 г. во Радожда се одржа [студентска преведувачка резиденција](#). Исто така, во интервалот јули 2022 – мај 2023 во Јуроп хаус се организира [Книжевен клуб](#) и секој месец во фокус беа книжевни преводи на македонски јазик на книги од еден од јазиците на ЕУ. Одбележувајќи важни јубилеи, објавени се публикации со студентски трудови [Пронајди збор](#) и [Проект Достоевски: 200 години](#).

Проф. д-р Силвана Симоска (координатор на РеТранс) во соработка со проф. д-р Татјана Панова-Игњатовиќ, проф. д-р Мирјана Алексоска-Чкатроска, проф. Лазар Секуловски (ФДУ), м-р Жанета Савиќ и други работат на проектот (2022 – 2024) Erasmus+ Project KA220-HED – 2021-2-AT01-KA220-HED-000048753 [“ReTrans”](#), чија цел беше да ја подигне свеста кај академската фела и кај надлежните институции за предизвиците и спецификите на толкувањето во контекст на хуманитарната и прекуграничната миграција. Проф. д-р Радица Никодиновска (координатор), м-р Бранка Гривчевска (дисеминација), проф. д-р Александра Саржоска (квалитет) се дел од проектот ERASMUS+ Project KA220-HED – 2021-1-IT02-KA220-HED-000027501 Romance languages for Slavic-speaking university students – LMOOC4Slav. Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ – Скопје е стратешки партнер во проектот LMOOC4Slav (Romance languages for Slavic-speaking university students), поддржан од Еразмус+ програмата, а целта е да се развие дидактички пристап за развој на јазично-комуникациски компетенции за комуникација во академски контексти, наменет за говорители на словенски јазици кои ги изучуваат италијанскиот и португалскиот јазик и кои користат програми за мобилност. Доц. д-р Милена Касапоска-Чадловска (раководител), заедно со м-р Милена Недевска, м-р Анита Кузманоска, д-р Николче Мицкоски и д-р Бранислав Геразов, работи на проектот „Електронска база на усни продукции од македонски изучувачи на францускиот јазик“, чија цел е креирање електронска аудиовизуелна база на усни продукции од македонски изучувачи на францускиот јазик. Најпосле, Мастерот за конференциско толкување, кој Филолошкиот факултет го организира со Генералниот директорат за толкување на ЕУ (SCIC), речиси 20 години врши обука и подготовка за акредитирани толкувачи на македонски јазик со комбинација на други јазици, кои потоа можат да работат во институциите на ЕУ и да помогнат во преговарачкиот процес за членство во ЕУ. Во рамки на наставата во уч. 2023/24 година, се одржа серија информативни и подготвителни активности онлајн и во живо во просториите на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ на кои учествуваа претставници од SCIC, а од 17-20 април во просторите на Europe House се одржа подготвителен курс за учесниците на акредитацискиот тест во 2024 г. Прилогот содржи подетални информации.

Прилози

[Прилог 5.12](#)

Стандард 6

СТАНДАРД 6: РЕСУРСИ ЗА УЧЕЊЕ И ПОДДРШКА НА СТУДЕНТИТЕ		
ИНДИКАТОР		ДОКУМЕНТАЦИЈА
6.1. Установата обезбедува соодветно финансирање на активностите за учење и настава и на тој начин овозможува соодветни и лесно достапни ресурси за учење и поддршка на студентите. Системот за финансирање на установата односно студиските програми е ефикасен и се базира на потребите на студентите. Установата располага со систем за финансирање на научноистражувачка дејност кој сеопфатен и ефикасен.		Финансиски план од претходните пет години Финансиски извештаи од претходните пет години Приказ на финансирање на научноистражувачката дејност (со наведен процент од вкупните/сопствените приходи кој се издвојува за научноистражувачка работа)
Активностите на Факултетот се финансираат со средства од Министерството за образование и наука, сопствени приходи и приходи од закупнини.		
Средствата кои се издвоени од буџетот се недоволни за ефикасно функционирање на Факултетот, поради што се надополнуваат од сопствената сметка за самофинансирачки активности.		
Системот на финансирање на установата е ефикасен и се базира на потребите на студентите.		
Во текот на анализираниот период, Факултетот од сопствени средства и донации финансираше повеќе инвестиции		

за подобрување на условите за студирање на студентите. Извршено е целосно реновирање на Амфитеатар 1 со поставување најсовремена опрема за климатизација и информатичка опрема; поставени се рутери за обезбедување отворена вајфај-конекција во сите простории и отворени простори на Факултетот за слободен бесплатен пристап до интернет во секое време за студентите, извршени се молерско-гипсарски работи за обновување на ходниците и поставено е ново лед-осветлување.

Прилози

- [Финансиски извештаи линк:](#)

6.2. Техничките ресурси на установата (библиотеки, лаборатории, простории за работа, информатичка опрема и др.) се соодветни за реализација на студиската програма. Студентите и наставниот кадар вклучувајќи ги и лицата со посебни потреби имаат пристап до сите ресурси. Установата располага со соодветна инфраструктура за учење на далечина. Техничките ресурси се предмет на редовен мониторинг во установата.

Вкупна површина (во сопственост и изнајмен простор) со површина на објектите (амфитеатри, училници, лаборатории, организациони единици, служби);
 Попис на функционална информатичка опрема наменета исклучиво за студентите;
 Попис на библиотечен фонд на установата како и попис на библиотечен фонд, набавен во последните пет години (се оценува релевантноста на библиотечниот фонд за секоја студиска програма);
 Попис на информатички ресурси за учење на далечина;
 Информација за ресурси достапни на лицата со посебни потреби;
 Информација за мониторинг на техничките ресурси во установата.

Вкупна површина (во сопственост и изнајмен простор) со површина на објектите (амфитеатри, училници, лаборатории, организациски единици, служби): 18 557,32m².

Пописната комисија за постојани средства на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“, по извршениот попис на крајот од 2023 година, утврди дека фактичката состојба на постојните средства на Филолошкиот факултет во просториите кореспондира со пописната листа за евиденција на основните средства.

Попис на библиотечен фонд на установата, како и попис на библиотечен фонд, набавен во последните пет години (се оценува релевантноста на библиотечниот фонд за секоја студиска програма): книги 180 109, списанија 13 286.

Прилози

- [6.2.A Попис на библиотечен фонд](#)

- Линк до извештај од спроведениот попис:

https://drive.google.com/file/d/1vKCIIA44ejUWzLZ85btsfLZ18aHlf_HK/view?usp=sharing

6.3. Работата на помошните/административните служби е соодветно организирана и е во функција на внатрешното обезбедување на квалитет. Службите во својата работа ги земаат предвид флексибилните начини на учење и настава како и потребите на различната студентска популација (на пример, студентите постари од 25 години, вонредните и вработените студенти, студентите од странство и студентите со посебни потреби). Бројот на вработени во помошните/административните служби и нивниот профил е соодветен за бројот на студенти на сите видови на студии. Помошниот и административен кадар има можност за развој на сопствените компетенции.

Приказ на можностите кои постојат во рамките на помошните/административните служби за потребите на различната студентска популација студентите постари од 25 години, вонредните и вработените студенти, студентите од странство и студентите со посебни потреби;
 Приказ на број на вработени и нивниот профил во помошните/административните служби;
 Листа на вработени во помошниот и административниот кадар кои посетувале обука за развој на сопствените компетенции во изминатите пет години (со наведен период).

Работата на помошните/административните служби е соодветно организирана. Во рамки на Факултетот, за извршување на стручните и административните работи, функционираат следниве одделенија: Одделение за општи и правни работи, Одделение за финансиско, сметководствено и материјално работење, Одделение за студентски прашања, Одделение за библиотечно работење.

Кадровската екипираност во помошните и административните служби на Факултетот е соодветна и овозможува непречено реализирање на административните и техничките активности на Факултетот. Вработените во помошно-административните служби на Факултетот служат како сервис на наставно-научниот кадар во извршувањето на наставните и научноистражувачките активности, но и на студентите на Факултетот. Во помошно-административните служби на Факултетот се вработени 35 лица, кои се во редовен работен однос, а 6 лица се ангажирани со договор на дело. Службите во својата работа ги земаат предвид флексибилните начини на учење и настава, како и потребите на различната студентска популација. Вработените во Одделението за студентски прашања им стојат на располагање на студентите од различна студентска популација (студенти повозрасни од 25 години, вонредни студенти, вработени студенти и други), преку постојаната достапност за електронска комуникација, но и преку практиката на отворени

часови за прием на редовни студенти од 11:00 до 13:00 часот секој работен ден.
Називот и описот на работните места во помошните и административните служби, условите потребни за извршување на работните задачи и обврските на одделни работни места се утврдени во Правилникот за систематизација на работните места на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје. Помошниот и административниот кадар има можност за развој на сопствените компетенции.

Прилози

- [Листа на вработени во помошниот и административниот кадар](#)
- [Листа на вработени во помошниот и административниот кадар кои посетувале обука за развој](#)
- [Линк](#) до Правилникот за систематизација на работните места на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје.

6.4. Установата го поттикнува вклучувањето на студентите во научноистражувачки проекти на сите циклуси на студии.	Листа на студенти кои биле ангажирани во научноистражувачки проект на сите циклуси на студии во изминатите пет години (со назив на проектот, имплементатор на проектот, информација за финансирање и линк до резултатите од проектот); Процент на студенти вклучени во научноистражувачки проекти во однос на вкупниот број на студенти по циклуси на студии.
---	--

Вкупниот број студенти кои биле ангажирани во научноистражувачки проект на сите циклуси на студии е 250, од кои 7 студенти се на втор, а 4 на трет циклус на студии (видете го прилогот за детали).

Прилози

Прилог 6.4. [Листа на студенти ангажирани во научноистражувачки проекти](#)

6.5. Студентите имаат на располагање специфични форми на поддршка вклучувајќи: советник за академски развој кој го следи нивниот развој, дава поддршка за планирање на кариерата и други академски предизвици и/или функционален Центар за кариера, менторски сесии, психолошка поддршка и др.	Приказ на специфични форми на поддршка на студентите во установата; Број на студенти кои користеле специфични форми на поддршка во последните пет години; Приказ на услуги на Центар за кариера и спроведени активности во последните пет години; Број на студенти кои следеле обука/тренинг/пракса или друг вид на поддршка преку Центарот за кариера во последните пет години.
--	---

Филолошкиот факултет е во процес на обновување на Центарот за кариера и е во тесна соработка со Центарот за кариера на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“. Овој центар, во рамки на своите надлежности организира различни активности, како што се поддршка за кариерен развој, работилници за кариерно советување, настани за вмрежување, како и Отворен дан за запознавање на идните студенти со универзитетот.

Прилози

[Центар за кариера на УКИМ](#)

6.6. Установата има функционален систем за следење на членовите на Алумни заедницата. Алумни заедницата е вклучена во развојните планови на установата. Установата организира редовни настани и/или иницијативи преку кои се одржува контактот со завршените студенти.	Приказ на системот за следење на Алумни заедницата (доколку е применливо); Број на членови на Алумни заедницата регистрирани во системот (доколку е применливо); Приказ на активности со Алумни заедницата во последните пет години; Доказ дека системот е функционален.
--	---

Филолошкиот факултет е во процес на развивање систем за следење на членовите на Алумни-заедницата.

Прилози

Број на студенти што следеле практична настава во училишта - хоспитации: [линк](#)

6.7. Студентите активно учествуваат во управувањето на установата. Во рамките на установата функционира студентско собрание и студентски правобранител односно негов заменик. Установата ги поддржува општествените, културните и спортските активности на студентите. Таа им овозможува простории, поддршка како и годишен буџет.	Акт во кој е регулирано прашањето за учеството на студентите во управувањето; Приказ на учеството на студентите во органите на високообразовната установа (со релевантни показатели); Одлука за избор на членови на Студентско собрание и извештај од последните спроведени избори; Одлука за избор на студентски правобранител односно негов заменик; Приказ на поддржани општествени, културни и спортски активности на студенти од страна на установата (наведен со назив на активност, временски период, буџет) за
--	--

	последните пет години.
Факултетското студентско собрание при Филолошкиот факултет е тело на факултетот во кое членуваат претставници на студентите од прв, втор и трет циклус студии, кои ги претставуваат нивните интереси, барања и предлози. Членовите и претседателот на Факултетското студентско собрание, се избираат на непосредни, фер и демократски избори со тајно гласање, со мандат од една година и со право за уште еден избор. Факултетското студентско собрание го сочинуваат претседател и претставници на студентите избирани по години и тоа: од прва година 6 претставници, од втора година 6 претставници, од трета година 6 претставници, од четврта година 4 претставници, од втор циклус 1 претставник, од трет циклус 1 претставник. Вкупниот број претставници на студентите во Факултетското студентско собрание е утврден со Статутот на Факултетот и изнесува 25. Факултетското студентско собрание се залага за заштита на правата на студентите, нивно застапување и овозможување подобра врска меѓу студентите и факултетот. Начинот на работа, изборот на претставници и нивниот број, составот, надлежноста, називот и седиштето, органите и телата, финансирањето и други прашања се уредени со Статутот на Факултетското студентско собрание на Филолошкиот факултет – Скопје. Во работата на Факултетот и Факултетското студентско собрание учествува и заменикот на студентскиот правобранител, кој има за основна цел да ги брани правата на студентите на Факултетот. Претседателот на Факултетското студентско собрание е член на Деканатската управа, а Факултетското студентско собрание од редовите на редовните студенти запишани на Факултетот избира членови во Наставно-научниот совет и во комисиите каде има член претставник од редовите на студентите, согласно со Статутот на Факултетот. Филолошкиот факултет во 2023 година обезбеди просторија за работата на факултетското студентско собрание. Исто така, Факултетот издвојува средства за некои од настаните што се организираат од и за студентите, а пред се може да се спомене веќе традиционалната студентска конференција „Како си им?“ што се одржува секоја година.	
Прилози - Линк до ФСС - Приказ на поддржани активности на студентите	
6.8. Студентите се запознаени со услугите и можностите кои им стојат на располагање.	Приказ за начинот на кој студентите се запознаваат со услугите и можностите кои има стојат на располагање; Промотивни материјали, публикации или линк до објави на веб страна.
Студентите се запознаени со услугите и можностите кои им стојат на располагање. Информациите за сите активности поврзани со студирањето, како и за сите активности што се одвиваат како дополнителни настани организирани на Факултетот се наоѓаат на веб-сајтот на факултетот, како и на профилот на Факултетот на социјалните мрежи. Таму се известува за претстојните настани, се постираат промотивни материјали, се резимираат организираниите активности и се проследуваат со фотографии од настаните.	
Прилози - Сајт на Филолошкиот факултет - Фејсбук страница на Филолошкиот факултет	

Стандард 7

СТАНДАРД 7: УПРАВУВАЊЕ СО ИНФОРМАЦИИ	
ИНДИКАТОР	ДОКУМЕНТАЦИЈА
7.1. Високообразовната установа редовно прибира, анализира и користи информации кои се важни за успешно спроведување на студиските програми и другите активности. Преку ефикасен процес на собирање и анализа на податоци за студиските програми и другите активности, податоците се внесуваат во внатрешниот систем за обезбедување квалитет.	Опис и приказ на системот за прибирање и обработка на информации Акт за регулирање (доколку е применливо) Доказ дека системот е функционален.
Филолошкиот факултет прибира и анализира информации важни за успешно спроведување на студиските програми првенствено преку системот iKnow. Овој систем е развиен и одржуван од страна на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, а Филолошкиот факултет е негов корисник, како една од единиците на УКИМ. Системот iKnow овозможува следење и анализа на податоци за бројот на запишани студенти на студиските програми, на секој предмет поединечно, за успехот на секој студент и за просечните оценки по секој предмет.	
Прилози - Главната страница на системот iKnow	

7.2. Информациите кои се прибираат се релевантни за профилот на установата односно студиските програми и вклучуваат: клучните показатели на успехот; профилот на студентската популација; напредокот на студентите, успехот и стапката на отпишување на студентите; степен на исполнетост на очекувањата од студиските програми од страна на студентите; ресурсите за учење и поддршката кои се достапни на студентите, податоците за вработување на дипломираните студенти и нивните кариери итн. Студентите и вработените се вклучени во процесите на обезбедување и анализа на податоците како и во планирањето на активностите кои произлегуваат од нив.	Приказ на податоци кои се прибираат и начинот на анализа од прибраните податоци; Конкретни примери на вклучување на студентите и вработени во процесот; Конкретни примери на ползување на информациите обезбедени во процесот.
Информациите во врска со клучните показатели на успехот, профилот на студентската популација, напредокот на студентите, успехот и стапката на отпишување на студентите, степен на исполнетост на очекувањата од студиските програми од страна на студентите, ресурсите за учење и поддршката кои им се достапни на студентите, податоците за вработување на дипломираните студенти и нивните кариери се собираат првенствено преку системот Iknow. Студентите се вклучени во процесот на прибирање податоци преку анкетите што ги пополнуваат, како и индиректно преку тоа што нивниот успех се регистрира во системот. Вработените се вклучени со доставување информации за нивната наставно-научна работа во рамки на годишните извештаи што ги поднесуваат. Собраните податоци се користат за донесување одлуки во врска со начинот на промоција на Факултетот, привлекување нови студенти, подобрување на наставата, зголемување на соработката со јавниот и приватниот сектор.	
Прилози https://anketi.ukim.mk/Surveys/Active https://fif.ukim.mk/izvestaj-na-dekanot/	
7.3. Установата води регистар на значајни настани, активности и процеси. Податоците се собираат, анализираат и се користат потребите на стратешкиот менаџмент на установата.	Информација за значајни настани, активности и процеси.
Филолошкиот факултет секоја година организира настани и активности поврзани со полето на филолошките науки, со цел унапредување на образовниот и научниот процес, како и поврзување на своите активности со јавните интереси. Во академската 2023/24 Филолошкиот факултет ги интензивираше овие настани и активности, со што секоја недела за време на зимскиот и летниот семестар се одржуваа од еден до четири настани, вкупно приближно стотина настани во текот на академската година, што беа отворени за јавноста, и на кои присуствуваа студенти, наставен кадар, но и заинтересирани слушатели и публика од општествената јавност. Во овие настани спаѓаа меѓународни конференции, панел-дискусии, трибини, мултимедијални настани, поетски читања, промоции и бројни други активности. Овие настани беа видливи и ажурирани на веб-сајтот на Факултетот.	
Прилози - Прилог 7.3	
7.4. Безбедноста на информациите (во печатена и електронска форма) особено на информациите поврзани со податоците на студентите, резултатите од испитите, дискусијата на дигиталните платформи итн. е заштитена. Установата соодветно ги штити личните податоци на сите засегнати страни.	Акт на установата; Опис на практиката за заштита на личните податоци; Други релевантни документи или политики на установата.
Филолошкиот факултет во Скопје во рамките на својот делокруг на работење, а со цел извршување на својата основна дејност во доменот на образованието и науката, врши собирање, чување и обработка на лични податоци на субјекти на лични податоци во согласност со одредбите на Законот за заштита на лични податоци и другите релевантни позитивни законски прописи, применувајќи соодветни технички и организациски мерки за обезбедување безбедност на личните податоци. Безбедноста на информациите (во печатена и електронска форма), особено на информациите поврзани со податоците на студентите, Факултетот соодветно ја обезбедува, односно ги штити личните податоци на сите засегнати страни согласно со Законот за заштита на лични податоци. Филолошкиот факултет, како единица на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, обработката на податоците на студентите во дигитална форма ги врши преку системот Iknow. При тоа Факултетот како единица на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје е само корисник на наведениот систем, а самиот систем и одржувањето е на Универзитетот. Во овој систем секој вработен на Факултетот и секој регистриран студент по	

безбедносно легитимирање може да пристапи до информации за своите активности согласно со привилегиите кои му се дадени. Во однос на податоците кои се прибираат во хартиена форма, и согласно со Законот за високо образование и согласно со Статутот на УКИМ, утврдени се податоците кои ќе се обработуваат во студентските досиеја. Студентите при нивното запишување во прва година потпишуваат изјави со кои даваат согласност нивните лични податоци да бидат обработувани согласно со Законот за високо образование.

Исто така, Факултетот (во 2014 година) донесе и Одлука за утврдување листа на информации од јавен карактер кој ги создал и со кој располага Факултетот во остварувањето на своите надлежности утврдени со закон, а се однесуваат на органите на Факултетот, наставата, научноистражувачка и апликативна дејност, издавачка дејност, меѓународна соработка, финансиско-материјално работење.

Прилози

[Одлука за утврдување листа на информации од јавен карактер](#)

[Одлука за определување службено лице за посредување со информации од јавен карактер](#)

Стандард 8

СТАНДАРД 8: ИНФОРМИРАЊЕ НА ЈАВНОСТА	
ИНДИКАТОР	ДОКУМЕНТАЦИЈА
8.1. Високообразовната установа редовно објавува податоци за своите активности и за студиските програми. Информациите објавени на веб-страницата и другите медиуми (печатени, социјални медиуми) на установата се точни, јасни, прецизни, објективни, ажурирани и лесно достапни. Установата редовно учествува или организира саеми на кои ги презентира своите активности и студиски програми. Информациите кои се однесуваат на активностите на високообразовните установи се корисни за потенцијалните и за тековните студенти, како и за поранешните студенти, други лица и јавноста.	Линк до објави или достава на печатени материјали преку кои се објавуваат активности на установата; Извештај за спроведени активности, прес-клипинг или друг релевантен приказ за присуството во медиумите; Извештај за учество или организација на саем/и; Други релевантни материјали или конкретни примери.
Филолошкиот факултет редовно информира за јавните настани што се одвиваат во рамки на предвидениот Календар на јавни настани. За сите овие настани – меѓународни конференции, студентски конференции, панел-дискусии, трибини, мултимедијални настани, поетски читања, промоции – установата испраќа известувања до медиумите неколку дена пред одржување на настанот. Во медиумите се појавија повеќе статии што ѝ пренесоа дел од овие настани на јавноста. Настаните исто така редовно се прикажуваат, проследени со кус опис и фотографии на профилот на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ на социјалните мрежи, како што се Фејсбук и Инстаграм. Освен тоа, сите активности поврзани со студирањето, студиските програми, испитните сесии, распоредите на часови се објавуваат на веб-сајтот на Факултетот. За време на Отворениот ден, Факултетот ги презентира своите активности и студиски програми пред заинтересираните посетители, а информациите исто така се објавуваат на факултетскиот веб-сајт.	
Прилози Прилог 8.1 https://docs.google.com/document/d/1JxjtB0vL53r55FC7x8T-Ro7UQdcVcsYl/edit?usp=sharing&ouid=115628635372280726928&rtfpof=true&sd=true	
8.2. Високообразовната установа има објавено податоци за своите активности, вклучително и информации за студиските програми кои ги реализираат, критериумите за упис, предвидените цели од учењето, квалификациите со кои студентот се стекнува како резултат на учењето, постапките кои се применуваат во наставата, учењето и оценувањето, стапките на проодност и условите за учење кои им се на располагање на студентите, информациите за потенцијално вработување на дипломираните студенти како и документите предвидени во член 21 став 3 од Законот за високо образование.	Линк до наведените елементи во индикатори; Линкови до документите предвидени во член 21 став 3 од ЗВО: Статутот на единицата (со сите измени и дополнувања) и другите акти со кои се уредуваат внатрешните односи; 2. Решението за акредитација на секоја студиска програма одделно и решение за почеток со работа за секоја студиска програма одделно; 3. Актот за систематизација; 4. Деловникот за работа на наставно-научниот, односно научниот совет; 5. Правилникот за плати и надоместоци на единицата; 6. Извештај и одлука за последен избор во звање за секој наставник и соработник објавен во Билтенот; 7. Распоредот на работни задачи за тековната учебна година; 8. Завршна сметка; 9. Годишен извештај; 10. Прифатени теми за изработка на магистерски трудови; 11. Прифатени теми за изработка на докторски трудови; 12. Акти кои ги носи единицата согласно други закони и 13. Етичкиот

	кодекс.
Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ ги има објавено сите релевантни информации за студиските програми, критериумите за упис, предвидените цели од учењето, квалификациите кои студентот ги стекнува како резултат на учењето, постапките кои се применуваат во наставата, учењето и оценувањето, условите за учење кои им се на располагање на студентите.	
Прилози - Статут на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ - Решенија за акредитација на студиските програми - Извештај и одлука за последен избор во звање за секој наставник и соработник - Завршни сметки - Акт за систематизација - Распоред на работни задачи - Прифатени теми за изработка на магистерски трудови - Прифатени теми за изработка на докторски трудови - Акти на факултетот согласно со други закони	
8.3. Клучните исходи од учењето и од научноистражувачката работа се објавуваат на веб страната на установата. На пример, пред одбрана на докторската дисертација, истата задолжително се објавува на веб страната на високообразовната установа на која се изведува третиот циклус на студии (доколку е применливо).	Линк до релевантни објави на веб страната на установата поврзани со исходите од учењето или научноистражувачката работа; Линк до објавени докторски дисертации и други релевантни исходи од учењето (доколку е променливо).
Филолошкиот факултет редовно ги објавува закажаните одбрани на магистерските и докторските дисертации. Освен тоа, Факултетот на својот веб-сајт ги објавува и резултатите од научноистражувачката работа коишто прераснале во публикации. Линковите до релевантните информации се во прилозите кон 8.3.	
Прилози - Одбранети магистерски трудови - Резултати од научноистражувачка работа (учебници, списанија, зборници и други публикации)	

Стандард 9

СТАНДАРД 9: МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА И ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗАЦИЈА	
ИНДИКАТОР	ДОКУМЕНТАЦИЈА
9.1. Студентите активно ги користат можностите за мобилност на студентите. Мобилноста е соодветно вреднувана и признаена.	Број и листа на студенти кои користеле мобилност прикажани по студиски програми во последните пет години за сите циклуси на студии (со приказ на период на мобилност, институција – домаќин, студиска програма) вклучувајќи мобилност преку програмата Еразмус+; Процент на студенти кои користеле мобилност како дел од вкупниот број на студенти (за последните пет академски години, за сите циклуси на студии); Информација за практиката на соодветно вреднување и признавање на мобилноста на студентите (акт/и или конкретни примери).
Студентите на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ остваруваат различни видови мобилности во текот на своите студии: престои на летни школи, куси и семестрални мобилности. Главните програми преку кои се реализираат студентските мобилности се програмата Erasmus+ и CEEPUS. Информации за програмата Erasmus+ и поддршка на студентите во процесот на аплицирање даваат продеканот за наука и меѓународна соработка, координаторот на Еразмус и административниот координатор на Еразмус на единицата. Програмата CEEPUS во изминатите пет академски години се реализирала преку 4 мрежи и за секоја од	

нив има одговорен координатор кој се грижи за информирање, поддршка при аплицирање и реализација на студентските мобилности.

Факултетот има развиено стратегија за поттикнување на студентите за нивна поголема вклученост во двете програми и таа се спроведува преку редовно проследување информации преку различни канали (системот Iknow, сајтот и профилите на Факултетот на социјалните мрежи), како и преку организирање настани од информативен карактер (Отворен ден за програмите *Erasmus* и *Seepus*).

Мобилностите се остваруваат во рамки на првиот циклус студии. Во однос на програмата Erasmus+, ова делумно се должи на политиката на УКИМ, според која предност им се дава на студенти кои слушаат настава на странските универзитети, а не исклучиво за истражувачки активности. Друг фактор е и бројката на студенти која е значително помала на вториот и на третиот циклус студии.

Процентот на студенти кои користат мобилност во последните пет години од вкупната бројка на запишани студенти на прв циклус се движи од 0,5 до 2,6 %. На втор циклус има две реализирани мобилности во 2021/2022 г. или 9,5 % од вкупно запишаните магистранди. На третиот циклус студии нема мобилности. Пандемијата ковид предизвика застој во оваа активност на Филолошкиот факултет во академската 2020/2021 година.

Во однос на студиските програми, може да се заклучи дека студентите кои одат на мобилност се од различни студиски програми. Прегледот укажува дека е неопходно да се работи на поттикнување на интересот за користење мобилност на студиски програми кои не се активни на ова поле, како и на студенти од втор и од трет циклус студии.

Во однос на програмата Erasmus+, положените предмети се евидентираат во уверението за положени испити онака како што е утврдено во документот *Learning Agreement for Studies*, а описен податок за остварената мобилност се евидентира во Додатокот на диплома во делот 6.1. „Дополнителни податоци за студентот“.

Во однос на програмата CEEPUS, поголемиот дел од мобилностите остварени преку програмата се мобилности на летни школи или куси мобилности од 1 до 3 месеци во текот на семестарот и не подразбираат полагање испити. Сите излезни мобилности се одобрени од координаторите на мрежите за Филолошкиот факултет. На барање на студентот во Додатокот за диплома може да се вклучи описен податок за остварената мобилност. Факултетот нема воспоставена практика за признавање положени предмети.

Прилози

Информации за програмите за мобилност

[Отворен ден Erasmus и Seepus](#) (17.5.2024 г.)

9.1.A [Број на студенти кои користеле мобилност во сите циклуси на студии](#)

9.1.B. [Листа на студенти кои користеле мобилност, прикажани по студиски програми во последните пет години](#)
Документ [Learning Agreement for Studies](#):

9.2. Установата има развиено политика за меѓународна соработка и интернационализација. Таа има утврдено индикатори за исполнување на приоритетите на меѓународната соработка и интернационализација. Овие индикатори редовно се следат. Определено е посебно тело надлежно за меѓународната соработка и интернационализација во рамките на установата.

Акт/политика за меѓународна соработка и интернационализација;
Индикатори за исполнување на приоритетите на меѓународната соработка и интернационализација;
Извештај од следење на индикаторите за исполнување на приоритетите на меѓународната соработка;
Акт за формирање на посебно тело надлежно за меѓународна соработка и интернационализација;
Записници од одржани седници или друг документ кој покажува дека телото е функционално (годишен план, извештај од

спроведени активности итн).	
Филолошкиот факултет има мошне богата меѓународна соработка која произлегува од природата на неговата наставна и научна дејност. Факултетот соработува со голем број странски универзитети, амбасади и културни центри преку заедничка реализација на различни видови активности како: организација на меѓународни конференции, учество на странски професори во наставата, учество на професори на Факултетот на меѓународни конференции во странство, културни настани. Меѓународната соработка се остварува преку иницијативи на наставниците и катедрите на Факултетот и во соработка со Деканатот и Ректоратот. Основна рамка за остварување соработка се меѓународните договори и меморандумите со амбасади, културни центри или други институции. Филолошкиот факултет има поттикнато потпишување и/или обновување повеќе билатерални договори на универзитетско ниво. Иницијативите за билатерални договори се одобруваат од Деканатската управа и се проследуваат до Ректорат. Во моментот Факултетот има седум активни договори со странски факултети и институти. Факултетот го стимулира вклучувањето на кадарот во разни форми на меѓународна активност преку негово редовно информирање за повици, конференции, конкурси и др. За таа цел е направен и посебен сајт кој редовно се ажурира со информации за мобилности, проекти, конкурси од областа на издаваштвото и бази на податоци. Други начини на поттикнување на кадарот да се вклучи поактивно во меѓународната активност на Факултетот е организирањето настани за дисеминација на резултати од проекти и предлагање на претставници од кадарот во тела во меѓународни научни програми (на пр., во програмата COST во 2024 г.). Од 2024 г. Факултетот ангажира административно лице за поддршка на меѓународните активности на Факултетот. Филолошкиот факултет сè уште нема посебен акт за меѓународна соработка и интернационализација, и нема посебно тело задолжено за активностите од овој домен.	
Прилози 7.3. Регистар на значајни настани, активности и процеси Билатерални договори на Факултетот Сајт за информирање на наставниот кадар на Филолошкиот факултет за можности за меѓународна соработка	
9.3. Установата има на располагање соодветни финансиски ресурси за реализација на меѓународна соработка. За потребите на меѓународната соработка установата одвојува финансиски ресурси од сопствените приходи, но и користи средства од националниот буџет, странски донатори и програми, локалната самоуправа итн.	Преглед на планирани и искористени финансиски средства за меѓународна соработка на установата во последните пет години со приказ на изворот на финансирање (буџет, сопствени приходи итн.).
Меѓународната соработка на Филолошкиот факултет се финансира од повеќе извори: од Буџетот на РСМ, од сопствени средства и од други извори. Филолошкиот факултет предвидува средства наменети за покривање трошоци за учество на научни конференции (300 евра годишно за наставник). Буџетските средства служат за иста намена или за покривање трошоци за организирање конференции и издавање публикации. Најголем дел од планираните средства се средства од сопствени извори (речиси 90 % од вкупниот износ за сите пет години), а останатите се од Буџетот на РСМ. Вкупната	

искористеност на планираните средства варирала низ годините од 30 % во годините на пандемијата (2020 г. и 2021 г.), 68 % во 2019 г., и речиси 100 % во 2022 и 2023 г. Искористеноста на средствата и во 2024 г. се очекува да биде повторно блиску до 100 % ако се земе предвид дека во јуни веќе се потрошени над половина од средствата предвидени на годишно ниво. Се забележува разлика меѓу искористеноста на средствата од двата главни извора. За разлика од буџетските средства кои се целосно искористени, искористеноста на сопствените средства е многу помала. Од друга страна, пак, висината на буџетските средства е многу помала во однос на сопствените.

Расчекорот меѓу износот на средства од свои и од буџетски извори укажува на потребата од добивање повеќе државни средства за зајакнување на меѓународната активност.

Филолошкиот факултет обезбедува учество на наставници од странство и од други извори. Дел од средствата наменети за ангажирање на странски лектори се добиваат или се реализираат преку други институции, како странски фондации (Корејската фондација и др.), институти (Институтот за соработка и јазик Камоиш и др.), амбасади (Амбасадата на Р Италија, Амбасадата на Србија и др.), програми за стипендирање и мобилности (ЕТА Фулбрајт, Erasmus+, CEEPUS, Германска служба за академска размена DAAD) и сл.

Прилози

9.3. [Преглед на планирани и искористени финансиски средства за меѓународна соработка на установата](#)

9.4. Установата соработува со други институции во земјата и странство во функција на реализација на студиските програми. Реализира заеднички проекти со странски универзитети (конференции, мобилност и други соработки), а резултатите од тие проекти се релевантни за студиските програми. Установата реализира заеднички програми со странски универзитети.

Листа на договори за меѓународна соработка вклучувајќи и за програмата Еразмус+;
Приказ на конкретни соработки (конференции, мобилност и други соработки) со други институции во земјата и странство (приказ за последните пет години со опис на соработката и релевантноста за студиските програми);
Број и листа на наставен кадар кој учествувал во формите на меѓународна соработка (прикажан по години за последните пет години);
Информација за реализација на заеднички програми со странски универзитети.

Учеството на наставниот кадар во разни форми на меѓународна соработка е стабилно низ академските години и изнесува околу 90 %. Ова значи дека најголем дел од наставниците придонесуваат во развивање на оваа активност на Филолошкиот факултет. Факултетот во моментот не реализира студиски програми со странски универзитети.

Преку гостувања на професори од странство Филолошкиот факултет остварил соработка со бројни странски универзитети: Филозофски факултет во Загреб, Универзитет во Крагуевац, Универзитет во Белград, Универзитетот „1918“ во Алба Јулија, Универзитет во Букурешт, Католички универзитет Сан Антонис во Мурсиа, Универзитет во Салзбург, Универзитет во Ајова, Државен Универзитет во Аризона, Универзитет во Ополе, Универзитет во Вилнус, Универзитет во Пиза – Scuola Normale Superiore, Универзитет Ка Фоскари во Венеција, Универзитет во Џенова, Универзитет во Бари „Алдо Моро“, Универзитет „Тор Вергата“ во Рим, Универзитет во Марибор, Универзитет во Чикаго, Универзитет во Белград, Универзитет во Аризона, Јагелонски универзитет во Краков, Универзитет во Љубљана, Универзитет во Нови Сад, Кастаману универзитет, Универзитет во Храдец Карлове, Универзитет „Адам Мицкијевски“ во Познањ, РУДН (Москва), Универзитет во Гдањск, Оставски универзитет во Острава, Шлезиски универзитет, Масариков универзитет во Брно, Технолошки институт Дандак, Универзитет во Корча, Универзитет во Приштина, Универзитет во Ниш, Виша школа за економија, Москва, Тамбовскиот државен универзитет „Г. Р. Државин“ во Русија, МГУ „Ломоносов“, Москва, Русија и др. Голем дел од предавањата биле наменети за студентите од прв циклус на студии. Активностите на наставниците од странство биле реализирани во соработка со сите катедри на Филолошкиот факултет во Скопје.

Во текот на последните пет академски години биле организирани 14 конференции и научни симпозиуми со учество на истражувачи од странство како излагачи или членови на научните одбори:

Научен собир на млади македонисти – Конференција во чест на проф. Лилјана Минова-Ѓуркова

Научен симпозиум под наслов „Considerations philologiques et francophones“

Научен собир за одбележување на 100-годишнината од раѓањето на Блаже Конески и 75-годишнината од основањето на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје

Меѓународен научен симпозиум „Филолошки промислувања во француски и франкофонски контекст“, по повод одбележувањето 75 години од основањето на групата за француски јазик и книжевност

Меѓународна конференција ЕСИДРП

Меѓународен славистички научен собир по повод 75 години од основањето на Катедрата за славистика

„Италијанскиот јазик и словенските јазици: споредба, контакт, настава (Italiano e lingue slave: Confronto, contatto, insegnamento)

Меѓународен научен собир и издавање книга со избрани трудови од акад. Оливера Јашар-Настева по повод одбележувањето 100 години од раѓањето на акад. Оливера Јашар-Настева

Меѓународна научна конференција „Предизвиците на компаративната книжевност во 21 век“ по повод 40 години од основањето на Катедрата за општа и компаративна книжевност (15-16.10.2021) и зборникот трудови од конференцијата под наслов Предизвиците на компаративната книжевност во 21 век (2023).

„Актуелни теориско-методолошки проблеми на проучувањата и на наставата на словенските јазици, книжевности и култури III“

Научен собир по повод 50 години од основањето на Катедрата за албански јазик и книжевност и 50-годишнината на Правописот на албанскиот јазик.

„Млади македонисти“ – Конференција во чест на проф. д-р Лилјана Минова-Ѓуркова

XXII меѓународна научна конференција на Комисијата за словенско зборообразување при Меѓународниот славистички комитет

„Како да го читаме Калвино денес: наследство, рецепција, преводи“ (Come leggere Calvino oggi: eredita, fortuna, traduzioni)

„Луан Старова – творец и истражувач“.

Прилози

9.4.A [Број на наставен кадар кој учествувал во формите на меѓународна соработка, наставници и студенти од странство](#)

9.4.B [Листа на наставници од странство](#)

7.3. [Регистар на значајни настани, активности и процеси](#)

9.5. Установата има востановено систем за привлекување на наставници и студенти од странство. Странски професори редовно се вклучуваат во наставата, ангажирани се како ментори или членови на комисији за оценка на магистерски и докторски трудови итн. Бројот на странски студенти се зголемува.

Листа на наставници од странство кои изведуваат настава или се вклучени во наставата (со информација за обемот на учеството во наставата, периодот и матичната високообразовна установа);

Листа на наставници од странство вклучени како ментори или членови на комисији за оцена/одбрана на магистерски и докторски трудови;

Број на запишани странски студенти по студиски програма за сите циклуси на студии во изминатите пет години.

Филолошкиот факултет во својата работа вклучува наставници од странство. Во изминатите пет години околу 120 наставници од странство гостувале на Филолошкиот факултет. Најголем дел од нив изведувале настава, а тројца учествувале во комисији за одбрана на докторски трудови. Речиси една четвртина од наставниците се лектори од странство кои држеле настава по корејски, кинески, јапонски, чешки, полски, руски, германски, француски, италијански, шпански, словенечки, унгарски, хрватски, романски и српски јазик. Бројот на наставници низ академските години е стабилен и се движи меѓу 31 и 41 наставник. Ако се земе предвид дека вкупниот број на вработени наставници на Филолошкиот факултет е меѓу 105 во 2023/2024 и 109 во 2019/2020 г., може да се заклучи дека со вклучување на странските наставници наставниот процес значително се збогатува со наставен кадар од странство.

Еден од начините на вклучување странски наставници и истражувачи во активностите на факултетот е и преку меѓународните конференции, научните списанија и зборници. Од 2019 до 2024 г. објавени се десет броја на списанието *Современа филологија*, а од 2024 г. електронски се објавуваат и списанието *Славистички студии* и

Годишниот зборник. Странските истражувачи учествуваат како автори, членови на научните одбори и како рецензенти на трудови. Списание *Современа филологија* бележи напредок во рангирањето (ICV од 80.68 во 2019 до 96.63 во 2022 г.).

Факултетот е, исто така, отворен и за странски студенти кои остваруваат мобилности или, пак, се запишани на еден од трите циклуси студии. Во 2019/2020 биле запишани 3 странски студенти на Факултетот, во 2021/2022 еден и во 2022/2023 двајца. Бројот на странските студенти низ годините не се зголемува. Акредитираните студиски програми од прв, втор и трет циклус во 2023/2024 г. се преведени на англиски и достапни за потенцијални странски студенти. Во однос на остварените мобилности, тие се пред сè во рамки на програмите Erasmus+ и CEEPUS.

Филолошкиот факултет организира настава по македонски јазик за странски студенти, како и изведување на Тестот по македонски јазик како странски јазик – ТЕМАК и издавање на сертификат за нивото на познавање на јазикот. На овој начин Факултетот придонесува и во привлекување и полесно вклучување на странски студенти и на другите единици на УКИМ.

Прилози

9.4.A [Број на наставен кадар кој учествувал во формите на меѓународна соработка, наставници и студенти од странство](#)

9.4.B [Листа на наставници од странство](#)

Студиски програми преведени на англиски:

<https://flf.ukim.mk/akreditacija-2023-en/>

https://flf.ukim.mk/en_makedonski-jazik/

<https://flf.ukim.mk/slavic-languages/>

Научни списанија и зборници објавени електронски:

[Современа филологија](#)

[Рангирање](#)

[Славистички студии](#)

[Годишен зборник](#)

[Други изданија на Филолошкиот факултет](#)

[Центарот за тестирање и сертифицирање на македонскиот јазик како странски/втор јазик – ЦЕТИС МАК](#)

3. ДОПОЛНИТЕЛНИ ИНФОРМАЦИИ

ДОПОЛНИТЕЛНИ ИНФОРМАЦИИ

Во овој дел може да се достават дополнителни информации релевантни за квалитетот на високото образование. Овој дел не треба да биде подолг од 3 страници.

Пример 1

Изјава

Под полна материјална и кривична одговорност јас, _____ со ЕМБГ _____, одговорно лице во високообразовната установа _____ изјавувам дека сите податоци прикажани во Извештајот од самоевалуација на високообразовната установа _____ за периодот _____ се точни и вистинити.

ИЗЈАВИЛ,

(име и презиме)

(своерачен потпис)